

På bildningsresa med BreadTube

En studie av det [digitala] demokratiska samtalet

Hanna Hedlund

Medie- och kommunikationsvetenskap

Institutionen för kommunikation och medier

Lunds universitet

MKVK04: HT20

Handledare: Fredrik Miegel

Examinator: Emil Stjernholm

ABSTRACT

BreadTube, eller LeftTube, är en lös konstellation av onlinekreatörer vilka producerar högkvalitativt innehåll som strider mot de rådande vindarna på internet. Alltifrån politik, historia och ekonomi till filosofi, medieanalys och filmkritik. BreadTubes huvudsakliga plattform kan sägas vara videodelningstjänsten YouTube, det är där alla videos läggs upp på onlinekreatörernas respektive kanaler. De flesta av dem är också aktiva på Twitter, men det är framförallt på den sociala nyhetssidan Reddit som alla videos efterföljande diskussioner äger rum. Den här studien ämnar att granska detta internetfenomen, dess uppkomst och betydelse. Den huvudsakliga metoden består av en kvalitativ innehållsanalys av ett antal utvalda videos, varav själva forskningsdesignen utgörs av en fallstudie. De BreadTubers som den här studien undersökt och analyserat närmare består av ContraPoints, Philosophy Tube, Hbombguy, Kat Blaque, T1J samt Three Arrows.

Internet har länge setts som en demokratisk och politiskt allsidig arena, men har visat sig vara övervägande konservativ. Högeraktivister har både en större och mer effektiv närvaro i den digitala sfären. Resultatet av studien visar att BreadTube har uppstått som ett svar på den utvecklingen och har på ett organiskt sätt växt fram ur det partiella tomrummet av effektiv vänsteraktivism på nätet. Men också som ett försök att framställa innehåll som visar på en balans mellan det kunskapsbaserade och känslomässiga, utbildning och underhållning. Deras ideologiska vision tycks inkludera ett tillhandahållande av bildning, vilket således hjälper till att skapa kompetenta medborgare. Något som följaktligen gynnar det demokratiska samtalet, både online och offline.

Nyckelord: BreadTube, LeftTube, Höger och Vänster (politik), medborgerligt engagemang, demokrati, bildning, sociala medier

Titel: På bildningsresa med BreadTube. En studie av det [digitala] demokratiska samtalet.

Författare: Hanna Hedlund

Institutionen för kommunikation och medier, Lunds universitet HT 2020

Antal tecken: 91 803

INNEHÅLL

Politik är estetik	1
Ett klargörande kring terminologin	3
En ojämn spelplan	4
Revolutionen som aldrig kom	5
Engagemang i den verkliga & virtuella världen	6
Tillvägagångssätt	8
Fallstudie & kvalitativ innehållsanalys	8
Avgränsning	9
Metodanmärkingar	9
Medborgarkulturer & motdemokratier	10
På bildningsresa med BreadTube	12
Ett ekosystem av konnektivitet	12
Ett kretslopp av konnektivitet & kollektivitet	15
Medborgerlig kompetens & ideologi	16
BreadTube som motkultur	18
Vikten av förtroende	22
Deliberativ demokrati på internet	25
Estetisering av politiken	28
Gramscis hegemoni eller de Benoists metapolitik?	31
Mot en mer konstruktiv ideologisk vision	35
Referenslista	37
Litteratur	37
Digitala referenser	39
Empiriskt material	40
Bilaga 1	42

Politik är estetik

Den 6 januari i år stormades Kapitolium, den amerikanska kongressbyggnaden, av anhängare till den dåvarande presidenten Donald J. Trump. Det var en protest mot det påstådda valfusket som enligt demonstranterna felaktigt avsatt deras president. I tumultet dog fem personer. "Vår demokrati är under en attack som saknar motstycke", sa den vid tillfället kommande presidenten Joe Biden (Sundberg 2021). På bilder och videos från händelsen ses uppviglare med vapen, sydstatsflaggor och buntband. En är klädd i en 'Camp Auschwitz' tröja och en annan, nu känd som Qanon-shamanen eller bisonmannen, bär en uppseendeväckande huvudbonad gjord av päls med tillhörande horn (ibid).

Uttrycket *politik är estetik* kommer från filosofen Walter Benjamin (1936) som sa att estetisering av politik leder till fascism. Den typ av estetisering som framträdde under stormningen av Kapitolium kan ses som ett mål i sig av de fascistiska krafterna. De till synes narraktiga karaktärerna som deltog i upploppen både förvirrar och underhåller, en strategi som kan sägas vara inkluderad i själva spelet om makten. YouTubern ContraPoints beskriver i videon "The Aesthetics" (2018) hur 2000-talet är ett estetiskt århundrade.

The 21st century is an aesthetic century. In history there are ages of reason and there are ages of spectacle, and it's important to know which you're in. Our America, our Internet, is not ancient Athens. It's Rome. And your problem is you think you're in the forum when you're really in the circus.

ContraPoints (2018a) 06:21-06:39

ContraPoints är en amerikansk YouTuber med över en miljon följare, tillhörande en lös konstellation av onlinekreatörer som brukar kallas för BreadTube. 'YouTube, but good' är beskrivningen på deras primära diskussionsforum på Reddit (u.å.). Där fortsätter beskrivningen av BreadTube som en plats för den nya vågen av skapare vilka gör högkvalitativt innehåll som strider mot de rådande vindarna på internet. Alltifrån politik, historia och ekonomi till filosofi, mediananalys och filmkritik.

Anything that is thoughtful, well researched and difficult to find in the mainstream is welcome here. Why Bread? Read the bread book.

Reddit (u.å.)

Själva namnet BreadTube är en referens till “The Conquest of Bread”, en bok från 1892 av den ryska anarko-kommunisten Peter Kropotkin. Det produceras idag ett överskott av mat samtidigt som människor dör av svält. Enligt lagen kring utbud och efterfrågan bör livsmedel vid den tidpunkten avkommodifieras och tillhandahållas gratis. I det ideala samhället är bröd gratis, vilket är betydelsen av *bröd* i det här sammanhanget (Kropotkin 1892). Den här studien ämnar således att granska detta internetfenomen som kommit att kallas BreadTube. Ur ett perspektiv av medborgerligt engagemang, avser den här studien att undersöka det demokratiska samtalet på nätet. Vad innebär BreadTube för medborgarnas möjligheter att delta i det demokratiska vardagslivet? I ett samhälle som präglas av representativa nyord såsom alternativ fakta, postsanning och faktaresistens, går det att urskilja en motreaktion till den samtida utvecklingen. Internet har sedan länge tjänstgjort som en digital och global vilda västern där alternativ fakta kunnat spridas nästintill ostört (Albrecht, Fielitz & Thurston 2019). Samtidigt är själva kärnan med internet att det ska vara *fritt*, ocensurerat och öppet för alla att delta.

Den här studien är designad som en fallstudie vars syfte är att undersöka BreadTube som ett specifikt fenomen, och därigenom bredda förståelsen för ett ännu större och mer komplext fenomen vilket sålunda inkluderar ett politiskt landskap i förändring och dess tillhörande demokratiska samtal. Den inflytelserika tänkaren John Dewey (1917) och hans tankar kring utbildning och det demokratiska samhället framhålls uppsatsen igenom, då BreadTubes kreatörer kan ses inrymma en särskild bildningsambition. Även om omständigheterna, i och med internet bland annat, har genomgått en oerhörd förvandling sedan Deweys tid.

Det övergripande målet för studien är att bidra till den akademiska diskussionen gällande det medborgarpolitiska samtalet, både online och offline. BreadTube är ett relativt nytt fenomen och än så länge nästintill outforskat inom akademien. Därför önskar denna studie att fylla i den kunskapslucka som finns när det kommer till detta nutida fenomen och komma underfund med dess betydelse för samhället i stort. De frågeställningar som väglett undersökningen är följaktligen: Hur kan vi förstå BreadTubes uppkomst? Vilken betydelse har BreadTube för det medborgarpolitiska samtalet?

Ett klargörande kring terminologin

BreadTube brukar också kallas LeftTube. Det innefattar samma typ av internetfenomen och brukar användas växelvis. BreadTube eller LeftTube, är en lös konstellation av självständiga onlinekreatörer på YouTube och deras omgivande *community* på sociala medier såsom Reddit eller Twitter. Det var användaren “-_-_-otalp-_-_-” som grundade r/BreadTube, det vill säga BreadTubes subreddit och diskussionsforum på Reddit. Gekker et al (2019) har via mail frågat grundaren om motivet bakom namnvalet, varav “Otalp” svarar att det var designat till att bli en meme och spridas men också fungera som en hundvissla för de som vet vad ‘bröd’ betyder. Samtidigt ville hen undvika att kalla det just LeftTube då det signalerar till alla som inte ansåg sig vara ‘vänster’, att det var en plats för just ‘vänstern’. Därför har den här studien också valt att kalla det för BreadTube istället för LeftTube. Kuznetsov & Ismangil (2020) påpekar också svårigheten med att klassificera BreadTube-videos som exempelvis socialistiska, en bredare syn på “vänstertankar” är mer lämpligt.

De flesta av de BreadTubers som den här studien refererar till har byggt upp en sorts karaktär på YouTube, en form av alternativ personlighet. Samtidigt delar de med sig av högst personliga erfarenheter och åsikter, vilket kan göra skiljelinjen diffus. Det är en position som med fördel kan liknas vid influenceryrket. Några av dem är tydliga med sina riktiga namn medan andra föredrar att vara anonyma. En kortare beskrivning av de BreadTubers som den här studien refererar till finns i bilaga 1. Den här studien kommer fortsättningsvis att referera till alla onlinekreatörer vid deras namn på YouTube.

Ett annat klargörande kring terminologin gäller den politiska uppdelningen mellan ‘höger’ och ‘vänster’. Politisk ideologi är rik på nyanser och är mycket mer än ett höger versus vänster fenomen (Schradie 2019). Den här studien refererar allt som oftast till *ytterhögern*, som BreadTubes främsta meningsmotståndare. Med det avses, för att undvika terminologisk essentialism, aktörer som baserar en stor del av sin ideologi på tanken om en överlägsen “ras” eller “civilisation”. Ett annat begrepp som också bör förtydligas är “Alt-Right”, en förkortning av Alternative Right, den alternativa högern. “Alt-Right” kommer att genomgående skrivas med citationstecken. Enligt amerikanska Associated Press Style Guide ska “Alt-Right” alltid skrivas med citationstecken då det främst är ett PR-verktyg för vita nationalisterna och extremister. De ska inte få definiera sig själva genom att göra sina verkliga övertygelser mindre tydliga och således mer acceptabla för en bredare publik (Daniszewski 2016).

En ojämn spelplan

Internet och sociala medier har på många sätt revolutionerat olika former av digital aktivism runtom i världen. Sociala rörelser har försetts med outhärliga verktyg som förenklar arbetet med att organisera, informera och rekrytera medlemmar. Teknologins roll i formandet av dagens sociala rörelser och samhället i stort, är obestridlig. Att internet (här åsyftas det "nyare", interaktiva Internet som också kommit att kallas webb 2.0) har haft en massiv inverkan på samhället är inget nytt, däremot är narrativet kring denna påverkan i ständig rörelse. I samband med utbredningen av webb 2.0 spred sig en nästan utopisk vision gällande internets möjligheter. Det som initialt började som en kollektiv känsla av digital eufori spred sig, framförallt i västvärlden, detta förstärkt av den techno-optimistiska retoriken som ansåg att digitala teknologier har gjort och kommer fortsätta göra världen till en bättre plats (Schradie 2019). I och med valet av Trump som president 2016 kan optimismen sägas ha försvunnit och ersatts av en mer techno-pessimistisk anda, med rädsla för ryska botar, Big Brother Google, spridandet av våldsam propaganda med mera. Den epokgörande demokratiseringen av samhället med hjälp av digitala plattformar som Facebook och Twitter, uteblev (ibid). Monti (2020) beskriver hur "falska nyheter" används som ett politisk vapen av populistiska rörelser. Propagandaverktyg som "falska nyheter" har alltid funnits, men tillkomsten av internet har gynnat deras omfattande spridning, bland annat på grund av plattformars brist på etiska regler för journalistik och bristande kontroll över nyhetsspridningen (ibid).

Utöver förhoppningarna om en teknisk utopi, så har internet och dess verktyg gett sociala rörelser och digital aktivism en helt ny spelplan att röra sig på. I den bemärkelsen kan BreadTube ses som en social rörelse, eller en del av en större social rörelse. Manuel Castells (2015) skriver gällande sociala rörelser att desto mer interaktiv och självkonfigurerbar kommunikation är, desto mindre hierarkiskt är organisationen och desto mer deltagande är rörelsen. På det sättet behöver inte rörelserna i fråga förlita sig på hierarkiskt utformade organisationer då den digitala tekniken hellre möjliggör *connective* istället för *collective* aktion (Schradie 2019). I boken "The revolution that wasn't: How digital activism favours conservatives" skriven av sociologen Jen Schradie (2019) motsätter hon sig Castells (2015) något optimistiska syn på (de digitalt frodade) rörelsernas icke-hierarkiska organisationer. Schradie (2019) menar att det är just stora, hierarkiska politiska organisationer som lyckas med att förstärka sin digitala påverkan. Volontärgrupper eller gräsrotsrörelser tenderar att vara mindre effektiva när det kommer till spridningen av deras organisationers ändamål. En

ståndpunkt som går i linje med exempelvis utvecklingen av Tea Party-rörelsen framgång. En konservativ rörelse med tydlig struktur och organisation som också de facto hindrade ett flertal förändringar som Obama under sin tid som president försökte att genomföra (Schradie 2019; Gelin & Åsard 2020). Detta i jämförelse med Occupy Wall Street-rörelsen, som till en början blev uppmärksammas världen över för att sedan nästintill försvinna, delvis på grund av klandervärd struktur och organisation samt otydliga mål (Gelin & Åsard 2020). Castells (2015) uppfattning beträffande sociala rörelser kan vi däremot se bekräftas av gräsrotsrörelser som Greta Thunbergs *Fridays for Future* och #MeToo-rörelsen.

Teorier som påstår att politiska rörelser självgående rör sig mot ett mer jämlikt och direkt deltagande genom digitala verktyg har börjat ifrågasättas (Schradie 2019; Mirrlees 2019). En ojämn värld fortsätter att vara ojämn även på Internet. Den arena som man tidigare trott sig vara demokratisk har visat sig vara övervägande konservativ. Både den så kallade 'högern' och 'vänstern' utnyttjar de digitala verktyg som finns att tillgå, men högern gör det mer verkningsfullt och har därmed klart större närvaro på internet. I artikeln "The Alt-Right's Platformization of Fascism and a New Left's Digital United Front" (2019) skriven av Tanner Mirrlees, politisk ekonom inom digitala medier och kulturindustrin, undersöker han just detta med en infallsvinkel som tror sig se en ny 'vänster' vars digitala enhetsfront har möjligheten att bestrida "Alt-Right" och ytterhögerens synlighet på internet. BreadTube kan sägas tillhöra denna 'digitala enhetsfront', vilken Mirrlees (2019) delar upp i fyra olika kategorier varav den första består av *no-platforming* (kallas ibland "deplattforma" på svenska). No-platforming avser när en person eller organisation får sin plattform tagen ifrån sig, exempelvis via avstängning, och därmed chansen att uttrycka sig. Resterande kategorier består av *doxing* (avslöja identiteter på anonyma användare), *video ideologikritik* samt *memes* (bilder med tillhörande text som sprids i humoristiskt syfte). BreadTube, med sina ideologikritiska videoessäer vars primära plattform är YouTube, ingår därmed i kategorin 'video ideologikritik'. På så vis är BreadTube en del av en större samhällsreplik, vars aktiva mål är att kompensera denna snedfördelning där konservatismen har en påfallande styrkeposition.

Revolutionen som aldrig kom

Hur kommer det sig att vänstern fallerar i sin närvaro på internet? En återkommande vänsterkritik är bristande anpassning till nya kommunikativa verktyg, vilket hör samman med kritiken gällande den (o)förmåga revolutionära vänstern har när det kommer till att anpassa

sig, delta eller dra nytta av, mediernas roll i det moderna samhället (Andersson 2018). Det kan vidare förklaras av att den grundläggande sociala analysen vänstern står för, oftast delas av etablerade medier. Det gäller till exempel arbetarrörelsen, anti-sexism eller anti-rasism (ibid). I jämförelse med högerkantens antagonistiska förhållande gentemot mainstream media så anses majoriteten av vänstern sakna en sådan motsättning. Internet, som präglas av yttrandefrihet och anonymitet, har på så sätt blivit en mötesplats för personer med mer extrema åsikter. Sociala mediers funktioner understödjer det här utloppet av känslobaserade åsikter och paranoia, vilket i sin tur utnyttjas av reaktionära höger-rörelser (Willis 2020).

Andersson (2018) påpekar också att de digitala vänsteraktivisterna saknar ett "storartat narrativ". Den politiska visionen om att efter revolutionen leva i ett socialistiskt samhälle låter endimensionell och upplevs av många som en avlägsen, utopisk dröm (ibid). Det är tydligt vilka 'vi' är, men där har radikalhögern ett tydligare uttalat 'vi' och 'dem'.

Den ojämna fördelningen av politiska extremer på nätet är märkbar även i en svensk kontext. Statens medieråd undersökte år 2014 representationer av olika radikala grupper på nätet, varav den högerextrema webbmiljön visade sig ha ungefär 40 gånger fler besök dagligen än den vänsterautonoma (Statens medieråd 2014). Det ska tilläggas att internet ofta karaktäriseras av sin förgänglighet, statistik från 2014 har således med all säkerhet förändrats. Däremot är den stora skillnaden mellan dessa grupperingar, fortfarande anmärkningsvärd. Andersson (2018) diskuterar resultatet från samma undersökning och granskar sedermera vänstermiljöer på nätet och finner ett liknande resultat, att den autonoma vänsterns närvaro på Internet i Sverige präglas av frånvaro och envägskommunikation.

Engagemang i den virtuella & verkliga världen

Ferrucci, Hopp & Vargo (2019) har undersökt webbaserad politisk kommunikation på Facebook där de belyser både *offline* och *online* aspekter av politiskt engagemang och uttryck. Deras undersökning visade på en korrelation mellan politiskt engagemang online och offline men också att en ideologisk extremitet spelade en viktig roll i beslutet av att vara politiskt engagerad online (ibid). Andra undersökningar har framhävt riskerna med 'slacktivism' eller 'klicktivism', att det som ser ut som politiskt engagemang egentligen består av en ansenlig mängd, egentligen obetydliga, "likes" (George & Leidner 2019; Willis 2020). Den typen av "low-level action" kan emellertid ha en viss betydelse, för individen som är den så kallade 'slacktivist' kan detta leda till ett större, mer aktivt, engagemang i politiska eller medborgerliga sakfrågor (George & Leidner 2019).

Digital aktivism är ett relativt nytt fenomen, således är många teorier fortfarande under uppbyggnad. Däremot kan kärnan i modern digital aktivism sägas vara sociala rörelser, vilket är ett mångårigt fenomen i människans historia (George & Leidner 2019). George & Leidner (2019) definierar därför digital aktivism som digitalt medierad social aktivism. Samma artikelförfattare beskriver den digitala aktivismen som fortfarande i sin linda. Under sin korta existens har den digitala aktivismen haft en oöverträffad utveckling i jämförelse med den tidigare sociala aktivismen. Detta genom att värva fler deltagare, använda fler verktyg och skapa reella effekter som påverkar alltifrån ödeläggandet av företag till politiska val och krig (ibid). Dumitrica & Felt (2020) beskriver däremot diskrepansen mellan de förväntningar som skapas av den offentliga diskursen och de många barriärer och utmaningar medborgare i gräsrotsrörelser möter när de försöker att mobilisera sig digitalt. Sociala medier anses vara de viktigaste verktygen för kollektiv handling men många aktivister och arrangörer påpekar behovet av teknisk kunnighet och ett välorganiserat samarbetsnätverk (ibid).

Uppkomsten av BreadTube och dess spridning och försök till normalisering av socialistiska idéer sker inte isolerat, utan är således del av en större rörelse som är emot (ytter)högerkantens populistiska idéer som har dominerat stora delar av medielandskapet de senaste åren (Kuznetsov & Ismangil 2020). Den relativt lösa konstellationen av onlinekreatörer som BreadTube består av är däremot förhållandevis utforskad i akademiska kretsar, förutom i ovan nämnda artikel av Mirrlees (2019) och i synnerhet Kuznetsov & Ismangil (2020). De har däremot inte undersökt hur BreadTube, som en liten del av en betydligt större social rörelse, annorlunda retorik påverkar det demokratiska samtalet mellan det motstridiga höger-vänster. Den här studien önskar bidra med en ny vinkel på ett nygammalt fenomen, där demokratiperspektivet kombineras med perspektiv gällande medborgerligt engagemang och sociala rörelser. Följaktligen avser den här studien att ge en mångfacetterad men likafullt avgränsad bild av det som kommit att kallas BreadTube kan sägas ha, och dess betydelse både online och offline.

Tillvägagångssätt

Fallstudie & kvalitativ innehållsanalys

Den här studien utgör en fallstudie av internetfenomenet BreadTube varav den huvudsakliga metoden utgörs av en kvalitativ innehållsanalys av ett antal utvalda videos. En fallstudie av BreadTube är ändamålsenligt då det genom att studera ett specifikt fenomen är möjligt att bredda förståelsen för ett större och mer komplext socialt fenomen (Flyvbjerg 2011). Att använda fallstudien som forskningsdesign kan också sägas ha varit en förutsättning för studiens genomförande. Materialet och dess omfattning hade annars varit empiriskt ohanterbart, men med fallstudien som design tillåts en ingående beskrivning och undersökning av fenomenet i sig och således även en generell förståelse vad det betyder ur ett större samhällsperspektiv.

Den kvalitativa innehållsanalysen inbegriper ett sökande efter vad utvalda BreadTubers önskar att åstadkomma med sina videos. Det är något som har tolkats med hjälp av studiens valda litteratur. Det har varit en iterativ process som rört sig fram och tillbaka mellan insamlande av data och kodning eller kategorisering av datan (Bryman 2018). Mitt empiriska material består framförallt av videoessäer på YouTube men även tillhörande kommentarer under respektive video och efterföljande diskussioner på BreadTubes subreddit r/BreadTube, ett diskussionsforum öppet för allmänheten på den sociala nyhetssidan Reddit.com.

Med utgångspunkt i den kvalitativa innehållsanalysen, är det *text* i dess bredaste betydelse, som undersöks. Med det menas skrivna dokument, bilder, skådespel och andra kulturprodukter (Bergström & Boréus 2018). Detta innefattar också multimodala texter, där till exempel skrivna budskap och bilder samarbetar i förmedlingen av mening (ibid). Just *menande* är en central del i studiet av tecken och samhällsvetenskapen i stort. Fay (1996) skriver att utifrån intentionalistiskt perspektiv, emanerar 'menandet' från personens avsikter. Skulle materialet i fråga istället analyseras utifrån en hermeneutisk utgångspunkt tolkas 'menandet' som något vilket skapas i förhållandet mellan agerandet och de som försöker att begripa det. Vilket kan liknas vid produkten av interaktionen mellan två subjekt (Fay 1996). Tillsammans kompletterar de två perspektiven varandra och producerar därmed en mer omfattande förståelse kring fenomenet BreadTube och vilken mening som produceras. Det här tillvägagångssättet har på det viset synliggjort underliggande teman såsom medborgerligt engagemang, digital aktivism och politiskt deltagande, vilken mening det skapar, och vad det i sin tur har för betydelse för samhället i stort.

Avgränsning

Det empiriska materialet som berör BreadTube är omfattande, med en mängd videos och diskussionstrådar på Reddit. Materialet behövde därför avgränsas vilket började med ett strategiskt urval av BreadTubers och sedermera några av deras videos. Dessa består av ContraPoints, Philosophy Tube, Hbomberguy, Kat Blaque, T1J samt Three Arrows. Beskrivningar av valda kreatörer går att finna i bilaga 1. De tre första kreatörerna är bland de mest populära, baserat på tittare och uppmärksamhet i media och har därmed ett större inflytande. Resterande tre har inte lika många följare, men de anses fortfarande som etablerade BreadTubers och har producerat videos av relevans då dess tema passade in i den här studien. Alla kreatörer har också gemensamt att de inte är politiskt radikala (jfr. exempel BreadTubers som är uttalade anarkister) och uppnår därför en bredare publik. De har också bättre möjligheter att nå relevans bortom en vänster- eller socialistisk ekokammare (Kuznetsov & Ismangil 2020). Ett stort antal videos undersöktes till en början men det generella materialet blev sedermera till ett specifikt material efter att teman som till exempel medborgerligt engagemang började uppmärksammas. Alla videos är publicerade mellan 2016-2020 och går att finna i referenslistan under *Empiriskt material*.

Metodanmärkingar

En vanligt förekommande kritik när det gäller kvalitativ forskning och fallstudier är problem med generalisering (Bryman 2018; Flyvbjerg 2011). Kritiker menar att det är problematiskt att generalisera till andra miljöer eller situationer utifrån en undersökning med ett litet antal individer. Däremot ska resultatet från den kvalitativa undersökningen generaliseras till teorier, inte populationer (Bryman 2018). Problemet med generaliseringskritiken är också att den grundar sig i ett naturvetenskapligt synsätt, vilken strävar efter ett oberoende av kontext. Samhällsvetenskap är däremot *kontextberoende*. Flyvbjerg (2011) benämner det som *fronetisk vetenskap*, vilket är en kunskapsdimension ursprungligen etablerad av Aristoteles och avser den erfarenhetsbaserade, praktiska kunskapen. Praktisk kunskap är kontextbunden, precis som den här studien med dess specifika arena och tillhörande spelare. Flyvbjerg (2011) påpekar också att en systematisk produktion av välgjorda fallstudier skulle stärka samhällsvetenskapen som disciplin.

Medborgarkulturer & motdemokratier

För att kunna förstå BreadTube och vilken betydelse det har för dagens medborgarpolitiska samtal, behöver vi sätta det i ett större sammanhang. De teoretiska perspektiven som bidragit till den fördjupade förståelsen är framförallt Dahlgrens (2009; 2013) perspektiv kring medborgarkulturer och Rosanvallons (2010) analys av politisk aktivitet i vad han kallar misstrons tid.

Dahlgren (2009) undersöker medias roll beträffande medborgerligt engagemang, och dess motsats, inom vår samtida demokrati. Dahlgren (2009) diskuterar i synnerhet hur internet har gett plats för manifestationen av flera nya arenor för just medborgarengagemang och deltagande. En mikroversion av den arenan kan liknas vid det ekosystem av aktivitet som vuxit fram till följd av BreadTube. Hans utgångspunkt är nedgången i medborgarnas politiska engagemang, vilket anses vara ett av de svåraste problemen för den västerländska demokratin. Ett förhållningssätt som känns igen hos Rosanvallon (2010), men Dahlgren (2009) framhäver, utan att bli mediacentrisk, medias roll i det spända förhållandet mellan demokratins ideal och dess rådande verklighet. Som en del av det analytiska ramverket har Dahlgren (2009) sedermera utformat sex stycken olika dimensioner: kunskap, värderingar, förtroende, rum, praxis och identiteter. *Kunskap*, en dimension relaterad till *praxis* och kompetens, är ett återkommande tema hos BreadTube. Philosophy Tube med sina renodlade utbildningsvideos (exempelvis “Intro to Hegel (& Progressive Politics)” 2018) eller Hbomberguys debunking-videos såsom “Flat Earth: A Measured Response” (2019). Dimensionen gällande *värderingar* är i relation till min studie, i synnerhet applicerbar på den politiska uppdelningen mellan höger och vänster. En dualism som ofta drabbar samman, högljutt och ibland våldsamt. Det interpersonella *förtroendet* är nära besläktat med dimensionen kring *identiteter*, då det ofta innebär en delad ideologi och vi-känsla (Dahlgren 2009). En vi-känsla som återfinns i BreadTubes *rum* på internet (det vill säga deras YouTubekanaler eller trådar på Reddit) vare sig det gäller politisk tillhörighet, antifascistiskt aktivitet eller att leva som icke-cisperson (till exempel har ContraPoints och Kat Blaque båda genomgått en könskorrigering).

Det Dahlgren (2009) kallar medborgarkulturer är således ett ramverk avsett att bistå analysen av de nödvändiga förutsättningarna, som antingen främjar eller hindrar, medborgarengagemang och följaktligen demokratiskt deltagande. Den här studien har konstruerat ett eget analytiskt verktyg med hjälp av Dahlgrens (2009) dimensioner, då de med fördel kan tematiseras ytterligare. Denna nya, analytiska dimension uppnås genom att slå

samma de sex begreppen till två nya begrepp: medborgerlig kompetens och ideologi. En sådan sammanslagning avser att optimera konceptet kring dimensionerna, anpassat för just den här studien. Dahlgren (2009) betonar att dimensionerna fungerar som ett dynamiskt kretslopp, och ska egentligen inte delas upp var för sig då de är så tätt sammankopplade och ömsesidigt beroende av varandra, men det är något som är nödvändigt av heuristiska skäl. Det är därför ibland svårt att urskilja var skiljelinjerna går. Den här studien önskar således att sortera dimensionerna kunskap, praxis och rum i en ny kategori med samlingsnamnet *medborgerlig kompetens*. De övriga dimensionerna; förtroende, identiteter och värderingar får istället utgöra begreppet *ideologi*. Dahlgrens (2009) dimensioner kan utan närmare förklaring upplevas som abstrakta, då han heller inte applicerar dem empiriskt i sin bok. Medborgerlig kompetens och ideologi kan även de upplevas som diffusa begrepp, men de kommer att appliceras direkt på BreadTube i kombination med andra teorier och därmed förhoppningsvis tydliggöra den valda tematiseringen.

Vår tids stora politiska problem, enligt Rosanvallon (2010), är det faktum att demokratins ideal idag härskar odelat, men trots detta är alla demokratiska styren utsatta för stark kritik. Rosanvallon (2010) identifierar vad han kallar *motdemokratin*, det vill säga de varierande uttrycken för misstro som politiskt formar ett system. Motdemokratin kan stärka demokratin, detta genom sitt explicita missnöje utöva inflytande på demokratins utveckling. Men motdemokratin kan också utvecklas till en *absolut motdemokrati* vilket i sin tur resulterar i populism (ibid). Längre fram i studien kommer den odemokratiska ytterhögern att identifieras som både subkultur och destruktiv motdemokrati. BreadTube kommer att definieras som en motkultur tillika motkommentar till högerens motdemokratiska karaktär, det vill säga en motdemokrati av ett mer konstruktivt slag. BreadTube analyseras således med hjälp av Dahlgren och Rosanvallon, i syfte att tillföra en djupare förståelse kring BreadTubes medborgarengagemang, deras motståndare på yttersta högerkanten, och dess betydelse för vår demokrati.

På bildningsresa med BreadTube

Ett ekosystem av konnektivitet

Google (som YouTube är en del av), Facebook med flera, är idag snarare socio-kulturella och ekonomiska fenomen än bara techföretag, och har därmed förändrat alltifrån teknologi till kapital i grunden (Van Dijck 2013). YouTube och den onlinesfären en stor del av den här studien rör sig kring, är på många sätt uppbyggt hierarkiskt där användare delas upp i producenter och konsumenter, stjärnor och fans, ömsesidigt beroende av varandra (ibid). Som tidigare tagits upp, kan internet liknas vid en ojämn spelplan där ytterhögern sedan en tid tillbaka dominerat många plattformar. För att ge en mer djupgående bild av dessa variationsrika plattformar, hur de är förbundna med varandra och vad det innebär, är avsikten med det här avsnittet att kontextualisera BreadTube och titta närmare på den webbaserade arena detta utspelar sig.

BreadTubes huvudsakliga plattform kan sägas vara videodelningstjänsten YouTube, det är där alla videos läggs upp på onlinekreatörernas respektive kanaler. De flesta av dem är också aktiva på Twitter, men det är framförallt på den sociala nyhetssidan Reddit som alla videos efterföljande diskussioner sker. Angående finansiering tar flera av kreatörerna emot pengar via Patreon, medan en del väljer aktivt att inte använda sig av Patreon samt stänger av reklamen på sina videos då det är möjligt (Kuznetsov & Ismangil 2020). En inflytelserik medieplattform som YouTube bistår spridandet av socialistisk kunskap, det har däremot inte undgått BreadTube-skaparna det paradoxala att slåss mot kapitalismen samtidigt som man bidrar till dess fortsatta existens. Under videon “What's Wrong with Capitalism (Part 2)” (2018b) har ContraPoints en kort beskrivning om videon och hur svårt det är att komma på något originellt att säga när det gäller sådant som ‘varför kapitalismen är dålig’, men med den här videon valde hon att fokusera på lycka och lyx och deras relation till kapitalism och socialism. Vilket kan sägas vara en lite annorlunda marxistisk vinkel, men något som går i linje med hennes stil. ContraPoints, klädd i pälskappa och drickandes Moët, ställer således sig själv den hypotetiska frågan:

So let me get this straight—you criticize capitalism and yet you yourself
make money on the Internet. Hypocrite much?

ContraPoints (2018b) 13:20-13:51

Vilket hon svarar att hon själv var en fattig filosofistudent för några år sedan och när hon då kritiserade kapitalismen var istället den vanliga motkommentaren att hon borde sluta klaga och skaffa sig ett riktigt jobb. Om människor som misslyckas med kapitalismen inte kan kritisera den för att de är förbittrade, och människor som lyckas under kapitalismen inte kan kritisera den för att de är hycklare, kan någon i sådana fall kritisera kapitalismen? (ibid).

Van Dijk (2013:21) hjälper oss att ytterligare förstå den kontext som detta utspelar sig i genom att beskriva alla distinkta plattformar som *microsystem*, varav alla plattformar tillsammans utgör ett *ekosystem*, "the ecosystem of connective media". Den logik som utgör dessa nätverksplattformar är beroende av *content*, innehåll som inte kan stå för sig själv utan som måste (på ett förfaringssätt förknippat med internet) "transporteras" runt och därigenom skapa kontakt med publik. Allra helst tunga konsumenter som spenderar mycket tid på en viss plattform. Genom att addera reklam får plattformen, mer specifikt YouTube i detta sammanhang, högt utbyte och skapar därigenom sitt unika försäljningsargument genom att sammankoppla *publik* och *innehåll* (ibid).

Den enorma mängden data, strukturerad och ostrukturerad, som bland annat dessa ovan nämnda plattformar genererar, brukar benämnas som Big Data. Van Dijk (2013) ger en bildlig beskrivning av Big Data som något som strömmar genom artärens i ekosystemet och utgör dess livsnerv och bestämmer dess vitalitet. En del teoretiker hävdar att sociala dataströmmar täpps till och skapar således så kallade filterbubblor och ekokammare. Användarna "läses" av dessa strömmar av innehåll som filtreras genom de största, primära plattformarna. Successivt formas det användare som underkastar sig algoritmerna och som slutligen endast kollar på samma eller liknande information om och om igen (ibid).

En välkänd teoretiker, jurist och författare som undersökt problemet med filterbubblor och ekokammare är Cass R. Sunstein. I sin bok *#Republic* (2017) skriver han om delad demokrati i sociala mediers tidsålder. Sunstein (2017) menar att människor i en välfungerande demokrati, inte kan leva i ekokammare. Han målar upp en nästintill dystopisk bild av vår (ur ett amerikanskt perspektiv) demokrati idag, där många av oss ofta ovetande, lever i sagda ekokammare. En allvarlig konsekvens av att i mindre utsträckning utsätts av konkurrerande perspektiv, är att personen i fråga kan falla offer för någon typ av radikaliserings. Sunstein (2017) tar upp indoktrineringen och rekryteringen av terrorister, som idag ofta sker i den digitala sfären, men som snabbt kan eskalera från online till offline med ödesdigra konsekvenser. Den typen av radikaliserings brukar kunna liknas vid att falla ner i ett kaninhål. I den uppmärksammade artikeln "The Making of a YouTube radical" av Kevin Roose för The New York Times (2019), beskrivs denna resa ner i kaninhålet av

högerextremism men också vägen upp. Bland annat med hjälp av youtubers tillhörande BreadTube. ContraPoints har själv skrivit, i en nu borttagen tweet från 2019: "Deradicalizing is part of my work, maybe even the most important thing I've done" (Kuznetsov & Ismangil 2020).

En vanlig förklaring till dessa typer av radikaliserings på nätet brukar handla om de tekniska algoritmerna, att det är de som styr innehållet och successivt visar mer och mer extremt innehåll. Ett annat begrepp som vanligtvis inte får samma uppmärksamhet i det sammanhanget är konnektivitet, vilket avser tillståndet att vara ansluten eller sammankopplad. Konnektivitet i kontexten av sociala medier har egentligen flera betydelser, men gemensamt brukar vara att konnektivitet är förknippat med att vara en resurs (Van Dijck 2013). Konnektivitet som resurs kan avse användare vilka ackumulerar *socialt kapital* eller ägare (till de plattformar användarna brukar) som ackumulerar *ekonomiskt kapital* (ibid). Att framföra skillnaden mellan ett perspektiv utifrån konnektivitet och ett utifrån algoritmer som en del av orsakssambandet vilket resulterar i radikalisering, ger en bättre överblick av problemet. Genom att fästa uppmärksamheten på tekniska algoritmer som huvudorsaken till radikalisering förminsкас människors agens, det vill säga deras fria vilja och möjlighet att agera, samtidigt som de skyldiga är de okontrollerbara och abstrakta 'algoritmerna'. Med hjälp av artificiell intelligens och outtömlig datatillgång utvecklas dessa algoritmer var minut och kan därför inte längre knytas till de ingenjörer eller de företag som ursprungligen skapade dem. Genom att fokusera på konnektivitet istället för algoritmer när det kommer till radikalisering på nätet öppnar det upp för ett bredare perspektiv och synliggör på ett annat sätt det underliggande problemet, vilket är de neoliberala ekonomiska principerna som plattformarna bygger på. Neoliberal principer som alla anti-kapitalistiska youtubers på BreadTube förhåller sig kritiska till, men som också de måste utnyttja och anpassa sig efter.

Med det sagt är algoritmstyrt innehåll fortfarande ett omfattande problem, men användare kan fortfarande genomföra små sociala protester genom att peta i sina inställningar eller hacka webbsidor och applikationer (Van Dijck 2013). En återkommande strategi hos många BreadTubers (och deras motståndare ska tilläggas) är en form av 'algorithmic hijacking' eller 'hashtag hijacking', då de ofta gör videos på samma tema som ytterhögerens kreatörer eller svarar specifikt på någon video gjord av en politisk motståndare (Kuznetsov & Ismangil 2020; Willis 2020). Exempelvis Hbomberguys video "#FreeSargon: A Measured Response" (2017) eller ContraPoints video "Jordan Peterson" (2018c). Det gör att BreadTube breddar sin publik och kan då nå deras motståndare på yttersta högerkanten, men framförallt erbjuder de ett konkurrerande perspektiv till de personer som inte "valt sida" än men riskerar

att falla ner i internets olycksbådande kaninhål. I sin video “Why is LeftTube so Sponsored?” (2019a) pratar BreadTube-kreatören Kat Blaque om samma form av kritik som ContraPoints tog upp i “What's Wrong with Capitalism (Part 2)” (2018b) men tar det ett steg ytterligare genom att be hennes tittare, som inte har råd att donera pengar via Patreon, att istället klicka på annonserna i videon utan att köpa något, då hon får betalt per annonsklick. Det är en pågående strid mellan användartaktik och plattformstrategi (Van Dijck 2013). I videon intar Kat Blaque en liknande ställning som ContraPoints, hon beskriver det som orättvist att bestraffa människor (mer specifikt “vänstermänniskor” då det är en kritik som högers undkommer) som använder sig av kapitalismen för att överleva då de lever i ett kapitalistiskt samhälle.

I don't think that it's fair to chastise people living under a capitalistic system for using capitalism to survive.

Kat Blaque (2019a) 21:56-22:01

Ett kretslopp av konnektivitet & kollektivitet

Medborgerligt engagemang involverar ofta någon form av kollektiv aktion, volontärarbete eller politisk aktivism till exempel, och anses vara en väsentlig del i en välfungerande demokrati (Dahlgren 2009). Sociala rörelser diskuteras ofta utifrån kollektivet, det kollektiva beteendet, men i och med digitaliseringen har den traditionella synen på sociala rörelser förändrats (Castells 2015). Med det sagt är *kollektiviteten* fortfarande av vikt, men det har också fått ge plats åt konnektiviteten. Rubrikvalet “Ett kretslopp av konnektivitet och kollektivitet” avser att framhäva den ömsesidiga relationen, då kollektivitet kan skapa konnektivitet och tvärtom, samtidigt som den ena kan dominera över den andra.

Många sociala rörelser utvecklas idag på nätet. Castells (2015) beskriver *sociala nätverksrörelser* som rörelser vilka tillåts att växa fram tack vare digitaliseringens konnektiva medier och autonoma kommunikation. Detta inkluderar även redan existerande sociala rörelser, (t.ex. mer klassiska rörelser som kvinnors rättigheter) som började kollektivt men tillåts att fortsätta utvecklas även konnektivt.

Rosanvallon (2010) skriver ur en demokratisk synvinkel om det medborgerliga deltagandet och dess nedgång. Det medborgerliga deltagandet är förknippat med det medborgerliga engagemanget, där BreadTube kan sägas ha vuxit fram organiskt med engagerade *producers*: producenter och användare (Van Dijck 2013). Vilket i sig följaktligen uttrycker ett medborgerligt engagemang, som i sin tur kan resultera i ett medborgerligt

deltagande, där rörelsen går från konnektiv till kollektiv handling. Dahlgren (2013) skriver om en 'alternativ demokrati', vilket är ett försök till social förändring men som kringgår den mer traditionella valpolitiken. 'Alternativ demokrati' föds ur den frustration och ilska medborgare känner inför det etablerade politiska systemet och dess representanter (ibid). Denna form av demokrati går att applicera på sociala rörelser på både höger- och vänsterkanten. BreadTube kan exemplifiera en sådan 'alternativ demokrati'. BreadTube ur ett mikroperspektiv kan också identifieras som en konnektiv social rörelse då en klar majoritet av BreadTubes verksamhet sker online. Samtidigt går det att kategorisera BreadTube som en del av en mycket större, traditionellt kollektiv, rörelse; anti-kapitalismrörelsen. En förmodad fördel, då kollektivitet tenderar att vara mer exkluderande vilket konnektiviteten har möjligheten att kompensera för. Tillsammans kan den sociala rörelsen i fråga bli mer inkluderande och därmed skapa synergieffekter som främjar dess utveckling. En potentiell framtidsvision för BreadTube, men således även en möjlighet för deras antagonister på högerkanten.

Medborgerlig kompetens & ideologi

Dahlgrens (2009) ramverk hjälper till att öppna upp för en djupare analys kring kulturell hegemoni och demokrati, samtidigt som hans enhetliga teori kring engagemang och deltagande är omisskännlig. Dahlgrens (2009) dimensioner rörande medborgarkulturer, som nu gått från sex till två, kan ses som kulturella mönster. Dessa kulturella mönster, som jag delar in i medborgerlig kompetens och ideologi, tillåter oss att analytiskt och empiriskt studera faktorerna som kan forma medborgerlig agens, vilket därmed påverkar medborgarnas engagemang och deltagande i dagens demokrati.

Oliver Thorn, också känd som Philosophy Tube, startade sin YouTubekanal år 2013 efter att brittiska myndigheter året innan tredubblat studieavgifterna på universiteten. Thorn, utbildad filosof tillika skådespelare, gjorde det till sitt uppdrag att "ge bort en filosofexamen gratis". Hans YouTubekanals beskrivning är uttryckligen "I'm giving away a philosophy degree for free! Subscribe to learn and boost your brain power!" (Philosophy Tube 2020a). Philosophy Tube, tillsammans med BreadTubes övriga medlemmar, kan därmed sägas bistå med att göra kunskap tillgängligt. Deras välgjorda, informerade videos har ofta tydliga referenser om man vill läsa mer. De har också ett språk som särskiljer sig, då det blandas akademiska begrepp och teorier med svordomar och slang. Språkanvändningen är anpassad till den digitala sfären och gör innehållet mindre pretentiöst och därmed mer tillgängligt som

kunskap, utan att bortse från de akademiska begreppens faktiska betydelse. Diskussioner som sker online utförs på ett annorlunda sätt och genomförs på språk närmare vanliga människor än 'sändningens elitvärld' (Coleman & Blumler 2009). Philosophy Tube använder i sin video "Queer ✨" en gnistrande emoji i titelnamnet vilket är en viktig detalj i sammanhanget. Han beskriver det som ett avsiktligt val, att det fungerar som en digital gest som redan i titelnamnet visar på att detta är en positivt laddad video.

Today's title is very deliberately not 'Queer', but 'Queer ✨'! The sparkle emoji is a digital gesture that lets you know I'm probably not playing a serious action like using it as a slur.

Philosophy Tube (2019a) 15:04-15:15

I videon, som bland annat handlar om queer teori inom filosofi, använder Philosophy Tube ett liknande grepp när han i videon pratar om "the discourse™" och "heterotemporality™". När de begreppen kommer på tal visas de utöver Trade Mark-tecknet, också skrivna i typsnittet Comic Sans, i färgerna blått och rosa, på en glittrig bakgrund och med en tillgjord röst.

People get put off by jargon, so when I use a technical term, I undercut it by taking the piss.

Philosophy Tube (2019a) 14:43-14:45

Människor blir avskräckta av jargong, säger Philosophy Tube, så när han använder ett tekniskt begrepp underskrider han det genom att skämta. "Whomst" är ett annat typiskt internetbegrepp, som är en variant på engelskans "whom", men som inte är ett riktigt ord utan påhittat (Philosophy Tube 2019a; ContraPoints 2020). Det är ett sätt att tala om seriösa saker, på ett skämtsamt sätt. "Whomst" fungerar också som en hundvissla för de invigda, de som är nativa på YouTube förstår direkt dess innebörd. Det kan sägas vara en snällare form av "internet-ironi", möjligtvis elitistiskt men i varje fall inte elakt. Just ironi och överträdande humor har sedan länge använts framgångsrikt av ytterhögern, där tillhör "triggering" och "trolling" vilket innebär att provocera och luras (Ebner 2019). Till exempel finns det en hel genre av "liberal tears" eller "leftist tears" videos på YouTube, där icke-konservativa, på protester eller liknande, gråter eller provoceras tills det att de gråter (Tuters 2019). Det är genom att studera berättelser och språk som vi kan komma till kärnan i motivationer, ideologier och identitetsuppfattningar, menar Ebner (2019). Ett sådant beteende är en del av

ett större sammanhang, vilket kräver att handlingar som sker online måste tas på allvar. Det för att bättre förstå dess konsekvenser offline, och vice versa (Albrecht, Fielitz & Thurston 2019).

Kuznetsov & Ismangil (2020:215) beskriver BreadTubes subreddit som “a general catch-all leftist subreddit, meaning that its content is not that radical.” Den har istället en pedagogisk funktion, där användare guidas till att utbilda sig själva genom att läsa eller kolla på videos. Användare brukar bland annat rekommendera böcker eller anordna bokklubbar, ofta rörande klassisk litteratur om socialism (ibid). I Philosophy Tubes video “What's the Point of School & Education?” (2016) pratar han om värdet av att utbilda sig, och att det egentligen inte handlar om att lära sig rena fakta utan mer om att lära sig vissa grundläggande principer som man sedan själv kan applicera på andra frågor.

[...] So maybe education is less about learning facts and more about acquiring dispositions.

Philosophy Tube (2016) 01:40-01:43

Vilket kan sägas vara en hörnsten i förståelsen och själva skapandet av, medborgerlig agens. Och en utmärkande funktion sett till Philosophy Tubes videos. Det kan i sin tur knytas till John Dewey (1917) och hans tankar kring utbildning och demokrati, varav han menade att syftet med utbildning var att utveckla informerade medborgare som kan fatta välgrundade beslut. *Kunskap* är därför en fundamental del i att kunna agera som en framgångsrik medborgare. Dahlgren (2009) påpekar att kunskap spelar också en central roll i formandet av åsikter. Medborgerlig kompetens är mer än en åsikt sprungen ur kunskap. Kunskapen i fråga måste vara baserad på grundläggande demokratiska värderingar, vilket således tillför en praktisk förmåga att aktivt kunna delta i ett demokratiskt samhälle. BreadTube framstår som ett kollektiv med en sådan utbildande ambition och potential, som eventuellt kan sägas representera den typ av konstruktiv motkultur som Rosanvallon (2010) eftersträvar.

BreadTube som motkultur

I boken “Motdemokratin” beskriver Rosanvallon (2010) folkets misstro mot makten som ett problem, men också en förutsättning för demokratins utveckling och existens. Motdemokratin är på sätt inte demokratins motsats, utan kan stärka demokratin. Men den kan också utvecklas till en sorts antipolitik, en absolut motdemokrati, något som ofta leder till populism (ibid).

Misstrons mer demokratiska typ syftar på en konstruktiv övervakning, som ser till att den folkvalda makten förblir trogen sina uppgifter (ibid). BreadTube i sin helhet, kan ses som en motkommentar till motdemokratin, närmare bestämt den högerpopulistiska motdemokratin. Rosanvallon önskar att “studera misstrons manifestationer i ett sammanhållet ramverk och försöka få grepp om dess grundläggande karaktärsdrag - eller med andra ord att förstå hur de varierande uttrycken för misstro *politiskt formar ett system.*” (2010:23, författarens italic). Den här studien önskar att istället undersöka hur misstrons samhälle kulturellt formar ett (kultur)system, vilket i sin tur - i allra högst grad - påverkar politiken och därmed vår samtida demokrati. Den här studien hämtar således inspiration från Rosanvallons teori kring motdemokratin och Dahlgrens (2009; 2013) teoretiska ramverk kring medborgarkulturer (vilket jag refererar till som medborgerlig kompetens och ideologi). Tillsammans, applicerat på fenomenet BreadTube, bistår de utvecklingen av en fördjupad analys gällande betydelsen av det samtida uttrycket BreadTube.

En motkultur eller subkultur brukar anses bestå av en gruppering av människor vars intressen eller beteende skiljer sig från det konventionella, *mainstream*, samhället. Mot- och subkultur förknippas ofta med ungdomskultur, en revolt mot vuxensamhället, ‘etablissemangen’ och dess etablerade värderingar (Hebdige 1979). Det är två begrepp som liknar varandra men med fördel bör skiljas åt. I synnerhet, brukar subkultur sägas vara arbetarklassbaserat och motkultur medelklassbaserat (Sernhede & Söderman 2010). Sernhede & Söderman (2010) menar att subkulturer uppstår ur de förtryckta klasserna där de uttrycker sin frustration mot samhället genom symbolik, som till exempel stil eller musik. Medelklassens motkultur tenderar att upplevas mer sofistikerad, där frustrationen gentemot rådande samhällsnormer fortfarande är igenkännbar men det uttrycks med artikulerade mål som ofta bygger på en alternativ samhällsteori (ibid). Exempel på motkulturer är hippierörelsen eller gröna rörelser medan punk eller skinheadkulturen anses vara typiska subkulturer, sprungna ur efterkrigstidens brittiska arbetarklass (Hebdige 1979). Gelder (2007) påstår däremot att subkulturer inte är ‘klassmedvetna’ och har ett negativt eller ambivalent förhållande till klass, vilket inte överensstämmer med traditionella klassdefinitioner. Skiljelinjen mellan medelklass eller arbetarklass kan i dagens samhälle upplevas som tämligen diffus, en sådan (ekonomiskt) klassbaserad kategorisering mellan motkultur och subkultur kan därför anses något nyansfattig. När Dick Hebdige (1979) skrev boken “Subculture: The Meaning of Style” framhävde han just subkulturers stil som symboliska former av motstånd. Deras stil, kläder, frisyrier och musiksmak, medförde givande analysmöjligheter. I videon “Opulence” (2019) av ContraPoints delar hon med sig av sin

favoritbok om klass, Paul Fussells "Class: A Guide Through the American Status System" från 1983. ContraPoints beskriver Fussells observation gällande klasstillhörighet och val av sport.

And it's also just pretty funny [the book], like his quasi-scientific observation that the higher your social class, the smaller the balls in the sports you play.

ContraPoints (2019) 15:43-15:51

Stil, kan med fördel inkluderas i distinktionen mellan motkultur och subkultur. Framförallt med avseende på den här studiens fokus, applicerat på BreadTube och deras motståndare på yttersta högerkanten. BreadTube, utöver djupgående diskussioner i politisk teori på deras subreddit, speglar också deras utbildningsbakgrund en typisk motkultur. Till exempel har ContraPoints en halv doktorandutbildning i filosofi bakom sig. Philosophy Tube har även han en dubbelexamen i filosofi respektive skådespelarkonst och Hbombguy arbetade som IT-ingenjör innan han började försörja sig via sin YouTube-kanal. BreadTube kan med andra ord klassas som en motkultur, som med intellektuella ansatser eftersträvar en annan ideologisk vision än den vårt nuvarande samhälle erbjuder. De har alla ett utpräglat språk och framförallt ContraPoints och Philosophy Tube har en genomtänkt klädstil, deras videos från de senaste två-tre åren inkluderar ofta flera teatermässiga klädbyten. Ytterhögern kan i jämförelse med BreadTube således klassas som en subkultur, som med deras subversiva retorik ämnar att skapa kaos. Hebdige (1979) såg punkens kaosartade, subversiva retorik som en kontrahegemonisk aktion, en protest mot rådande normer. Ytterhögern är desto farligare då de förutom bryter mot etablerade normer också göder populism. Detta genom att normbrytandet består av hat mot bland annat minoriteter och kvinnor. Till exempel föreslår den svenska, ultrakonservativa kroppsbyggaren The Golden One att vi bör införa en 'demokrati' med en röst per hushåll (Hbombguy 2016 12:15-12:18). Underförstått är att mannen i hushållet innehar rösträtten. Angående ytterhögers stil har den genomgått en väl planlagd förändring, gällande alltifrån språk och musik till kläder (Ebner 2018). Kat Blaque undersöker historien bakom denna utveckling i sin video "1. Pewdiepie and The Rebranding of White Nationalism" (2019b). En "rebranding" som går att spåra till när Nick Griffin tog över British National Party (BNP) år 1999.

After the BNP's Neo Nazi reputation had sullied their image Griffin would stress that they were not a racist movement, but were simply a movement responding to anti white racism. He focused on white working class people

who were unsatisfied with the Labor Party and felt that immigrants were taking their jobs. Regularly, the BNP carried out community service in mostly white working class areas while wearing the BNP's logo. This slowly but surely started to change the public perception of the BNP.

Kat Blaque (2019b) 09:05-09:28

Griffin betonade att BNP inte var en rasistisk rörelse, utan en motrörelse till anti-vit rasism. Deras målgrupp var missnöjda arbetarklassmänniskor som upplevde att invandrarna tog deras jobb. Gelin & Åsard (2020) menar att en upphøjelse av det (etniskt homogena) "vanliga folket" eller "det äkta folket" är en typisk taktik hos högerpopulistiska partier. Den nu avstängda högerextrema hemsidan The Daily Stormer hade en populär blogg skriven av neo-nazisten Andrew Anglin i vilken han bad alla deltagare klä sig presentabla under Unite the Right demonstrationerna i Charlottesville 2017, där motdemonstranten Heather Heyer avled och flera människor skadades efter att en bil kört in i en folkmassa (Donovan, Lewis & Friedberg 2019). I samma blogg hyllas nazisternas klädstil och nazi attiraljer, men det anses ha "för mycket bagage" för att användas i det offentliga rummet (Kat Blaque 2019). "At the rally, most of them wore beige, Khakis and Polos that were fitted." (Kat Blaque 2019b 16:24-16:29).

Rosanvallon (2010:217) beskriver populism som knappast en ideologi utan snarare "en pervers omkastning av demokratins ideal och procedurer" och bör ses som ett patologiskt uttryck för motdemokratin. Ytterhögern, med sin populistiska karaktär, försöker att framstå som en transnationell gruppering med en enad ideologi där målet brukar härledas till en vit etno-stat men där deras så kallade ideologi kan ifrågasättas. Deras samhällsåskådning verkar främst bestå av en längtan efter ett idealiserat förflutet. Hbomberguy (2016 12:31-12:36) beskriver hur The Golden One och hans följeslagare egentligen bara uppfinnar och fetischerar en imaginär, prelapsarisk version av sitt land som aldrig funnits. Nu et målas upp som mörkt och bittert vilket gör nostalgin över det förflutna präglad av större medborgerlig aktivitet, ännu mer begärlig (Rosanvallon 2010). Eftersom en sådan värld aldrig har funnits, finns det heller inget tydligt tillvägagångssätt hur den visionen ska nås. Är det möjligtvis därför deras tillvägagångssätt så ofta resulterar i kaos och konflikt? Eller så är skapandet av kaos ett av målen. De är dessvärre en makt att räkna med, bland annat med hjälp av BNPs ursprungliga marknadsföringsstrategi som så framgångsrikt hjälpt dem att nå en bredare massa. Men likväl fortsätter deras faktiska destruktivitet att sippra igenom.

The interesting thing about this rally was that while they tried to hide their racism under the guise of free speech and the uniforms, they didn't really do a great job. They couldn't really hide the violence and vitriol behind what they believed in.

Kat Blaque (2019b) 16.40-16.48

Det är en binär världsbild som ytterhögern målar upp. Gott mot ont, nationalist mot globalister. Paradoxalt nog är ytterhögern en globaliserad subkultur som är emot 'globalism' och flitig användare av moderna kommunikationsmedel för att sprida omoderna idéer (Ebner 2019). Motstånd finns förstås, men enligt Ebner (2019) har många "counter-speech" försök visat sig verkningslösa eller kontraproduktiva. Ebner (2019) framhåller två huvudproblem: begränsad förståelse när det kommer till framväxande subkulturer på nätet i kombination med en brist på kreativa och proaktiva sätt att angripa problemet. Det är den luckan som behöver fyllas, och det är i den luckan som den här studien placerar BreadTube.

Vikten av förtroende

Rosanvallon (2010) beskriver en allmän urholkning av förtroendets roll, som en effekt av den politiska misstron. Något som eventuellt kan vara en anledning till att människor i allt större utsträckning vänder sig till YouTube för information istället för politiker eller myndigheter. Det var ett triviale informationssökande som var början på vägen ner i "Alt-Rights" kaninhål för den unge mannen i New York Times-artikeln som nämndes tidigare.

Broke and depressed, he resolved to get his act together. He began looking for help in the same place he looked for everything: YouTube.

Roose (2019)

Individer litar mindre på varandra om de inte känner varandra väl (Rosanvallon 2010). Parallellt med att medborgarna tappar förtroendet för sina politiker ser förtroendet ut att växa på annat håll, gentemot bloggare, youtubers eller influerare. Samtidigt som internet är en marknadsplats där till och med förhållanden eller relationer är kommodifierade (Van Dijck 2013). Förtroendet gentemot influerare och youtubers är ett möjligen ännu mer kommodifierat förhållande än mellan politiker och medborgare, i stor utsträckning också parasocialt, även om interaktiva sociala medier används är kommunikationen allt som oftast ensidig. Ur ett medborgarkulturellt perspektiv är förtroende en dimension som är nära

sammankopplad med dimensionen kring identiteter (Dahlgren 2009). Något som i viss mån kan förklara varför individer hellre lyssnar på sin favorit-youtuber än lokala politiker. De kan hellre identifiera sig med, och har därmed högre förtroende, för personen på YouTube än politikern i fråga.

Aldrig tidigare har det funnits så många olika möjligheter att faktiskt utmana styrande myndigheter, men trots det känner många medborgare en frustration och besvikelse över svårigheterna med att driva samhällslig förändring och bristen på förtroende hos deras folkvalda politiker (Coleman & Blumler 2009). Röstkolkningen och vad som ibland uppfattas som 'likgiltighet' eller 'apati' i relation till rätten att rösta, är ett omfattande problem i dagens demokrati (Rosanvallon 2010; Dahlgren 2013). Men det (till synes likgiltiga) politiska engagemanget har inte försvunnit, det utspelar sig istället på andra sätt och på andra ställen, som på BreadTube till exempel.

ContraPoints video "Voting" (2020) handlar om det (då kommande) presidentvalet mellan Donald J. Trump och Joe Biden varav ContraPoints förklarar att hon egentligen är ett Bernie Sanders fan men att det just nu bara återstår två alternativ, Biden eller Trump. Eller, så röstar man inte på någon. Att inte rösta överhuvudtaget verkar baserat på videon och dess kommentarer, vara ett relativt vanligt ställningstagande hos BreadTubes vänstersympatisörer. ContraPoints video fortsätter med att hon argumenterar för att rösta på Biden men låter karaktären Tabby, en vänsterradikal transkatt med basebollträ som helst av allt bara vill "smash capitalism", framhålla de vanligaste motargumenten (från vänsterhåll) som ContraPoints då sakligt bemöter. Tabby eller Tabitha, är en karaktär som även syns i videos som "The Aesthetic" (2018a) och "The Left" (2017a). ("Transkatt" är en referens till japansk anime, vilket syftar på personer som klär sig i exempelvis kattöron). ContraPoints betonar vikten av att rösta, även om det innebär att använda sin röst för att rösta bort någon.

To me, voting is more of a utilitarian calculation based on the likely consequences of each candidate winning. It's not hero worship, it's not choosing a person to have a beer with, it's strategy.

ContraPoints (2020) 03:39-03:50

ContraPoints beskriver att rösta för henne är en utilitaristisk beräkning baserad på de sannolika konsekvenserna av att varje kandidat vinner, att det handlar om strategi.

En annan onlinekreatör som också kan sägas tillhöra BreadTube är T1J ("the1janitor"). I hans video "The Lesser of Two Evils, Revisited" (2020) pratar han också om det kommande

valet mellan Biden och Trump, men T1J har en annan strategi. Rosanvallon (2010) talar om en “bortröstandets” tid, då det idag är vanligare att rösta *bort* någon än fram. Såsom ContraPoints uppmanar sina tittare att genom att rösta på Biden rösta bort Trump. I relation till det, påpekar T1J det problematiska med att alltid rösta på den kandidat som man fortfarande anser som olämplig, bara inte lika olämplig som den andra. Demokratien har omvandlats till ett system som kan beskrivas som en *sanktionsdemokrati* (Rosanvallon 2010).

The gist of it is that the idea of having to vote for the lesser of two evils in election is an unsustainable proposition if the goal is actually improving the country.

T1J (2020) 00:42-00:53

T1J anser att en sådan strategi inte är hållbar i grunden. Han anser att man måste tänka strategiskt, men på ett annat sätt och sannolikt ännu mer långsiktigt.

It seems to me that if we remain content in voting for people that we don't actually want to be the President just because they are, like, slightly less objectionable, then we'll never actually be presented with someone that we actually would like to win.

T1J (2020) 00:53-01:19

Han fortsätter med att föreslå att alla borde lägga sin röst på den kandidat som de önskar ska vinna, och inte bara rösta på den som är mest “valbar”. T1J som är amerikan, berättar i samma video om hur han röstade på tredjeparti-kandidaten Jill Stein, tillhörande the Green Party, i valet 2016. Ett val han har blivit kritiserad för, anklagad för att “slänga bort” sin röst och därmed oavsiktligt bistått Trumps seger.

Den här typen av deliberation kan sägas vara typisk för BreadTube. Dess onlinekreatörer tillhör alla den vänstra sidan av den politiska skalan men i varierande grad och på olika sätt. ContraPoints video i sig tar upp flera olika perspektiv, vilket förstärks ytterligare med T1Js video. De är på “samma sida” men har ofta konkurrerande perspektiv, och lämnar det till tittaren att avgöra vad som känns rimligt samtidigt som de öppnar upp för vidare diskussion. Exempelvis så avslutar T1J alltid sina videos med sitt karaktäristiska “Das jus me doe (that's just me though). What do you think?” En metod som med fördel kan tolkas ur ett perspektiv av medborgerlig kompetens, där information översätts till kunskap, producerad av tittaren

men med hjälp av T1J. Som vidare blir till praxis och gör motkulturen BreadTube således ännu starkare och potentiellt mer inflytelserik.

Deliberativ demokrati på internet

Philosophy Tube, ContraPoints, T1J och de övriga medlemmarna av BreadTube kan sägas vara en del av vad Dahlgren (2009) identifierar som den ökade förmågan av olika politiska aktörer som genererar och sprider medborgerlig kunskap. Kunskap kan sägas framträda i interaktionen med andra. I processen där medborgaren approprierar information så integreras informationen i relation till personens redan existerande referensramar, där den därigenom görs (personligt) meningsfull, och på det viset "översätts" information till kunskap (ibid).

Information och kunskap är på så vis diskursivt, varav sociala medier fungerar som ett verktyg i översättningen av information till kunskap.

Deliberativ demokrati betyder samtalsdemokrati. Deliberativa demokrater anser att den verkliga demokratin uppnås genom en öppen debatt där beslut fattas baserat på rationell förståelse och tolkning av information och kunskap presenterad i argument (Coleman & Blumler 2009). Onlinekreatören Three Arrows kan sägas exemplifiera ett sådant angreppssätt, med betoning på rationell förståelse och tolkning av information presenterad i argument, i videon "How "Cultural Marxism" became the Far-Right's Scapegoat" (2018). På 15 minuter går han igenom uppkomsten till konspirationsteorin kulturmarxism, kopplingar till antisemitism och nazism, och hur kulturmarxism har förvandlats till ytterhögerens syndabock för allt ont i världen. Detta redovisat med tydliga källor både i själva videon och länkar i videons beskrivning. Som med många konspirationsteorier är det lite oklart exakt vad kulturmarxism är, men som Three Arrows (2018) beskriver verkar det referera till en grupp människor, marxister, som försöker influera västerländsk kultur med hjälp av bland annat feminism och multikulturalism varav deras slutmål är att förstöra den västerländska civilisationen som de anser är förtryckande. Frankfurtskolan och dess inflytelserika tänkare såsom Max Horkheimer, Theodor Adorno och Jürgen Harbermas brukar anklagas för att ha skapat och spridit kulturmarxism. Three Arrows jämför Frankfurtskolan med judarna i Tyskland under andra världskriget, de båda fungerar som ett lämpligt mål att centrera en konspiration kring.

By centring the conspiracy around Marxism, since there are no Bolsheviks around anymore, they want to evoke the feeling that Western culture is being

attacked from the outside. By a mysterious anti-American cabal that nobody can really pin down, but has its fingers in everything.

Three Arrows (2018) 04:10-04:27

Intrycket blir att den västerländska kulturen är under attack igen, av en mystisk sammansvärjning som är svår att urskilja men som alltid har ett finger med i spelet. Många av teoretikerna i Frankfurtskolan var själva judar, kulturmarxism kan därför med fördel tolkas som en antisemitisk hundvissla. Det är en typisk *othering*-teknik, det vill säga ett skapande av den andre, en gemensam fiendebild. Vidare kräver de att anklagelserna ska accepteras utan att ens försöka demonstrera någon form av bevis, då det inte går att bevisa.

They require you to accept it as a given that this is what's happening without demonstrating how this actually happens or making any specific references to the teachings of the Frankfurt School. They don't do it [make references] because there are none.

Three Arrows (2018) 13:40-13:49

Habermas (1996) är själv känd för sin litteratur gällande deliberativ demokrati och det medborgerliga samtalet. I och med internet talas det ibland om en "Habermasian utopia" (Willis 2020). Habermas syftade på dåtidens kaffehus som platsen för den ideala deliberativa demokratin, idag menar vissa att internet och sociala medier är vår tids "kaffehus" på grund av internets karaktäristiska öppenhet och möjligheter för dialog och debatt (ibid). Det kan därför förefalla ironiskt med en "Habermasian utopia" när just Habermas är en av huvudpersonerna i en internetdriven konspirationsteori. Coleman & Blumler (2009) tar inspiration från Habermas men uttrycker också kritik mot hans version av deliberativ demokrati. I dagens samhälle ser omständigheterna annorlunda ut bland annat på grund av digitaliseringen och ny media. Den deliberativa demokratins retorik brukar också kritiseras då medborgarna i kaffehusen främst var medel- eller överklass män, vilket kan sägas maskera den "genuina deliberationen" då den existerande hegemonin istället fortsätter att upprätthållas av män med makt som får representera kollektivet. Coleman & Blumler (2009) föreslår istället vad de kallar "*mer* deliberativ demokrati", där digitala och konnektiva kommunikationsmedel bistår en mer inkluderande många-till-många-kommunikation. I och med de många samhälleliga och kommunikativa förändringarna, har den klassiska deliberativa demokratin av många bedömts som otillräcklig idag (Dahlgren 2009;

Rosanvallon 2010). Däremot är den här typen av deliberativ eller samtalsdemokrati fortfarande eftersträvansvärd. Sociala medier har bidragit till att människor lever i vad som kallas filterbubblor eller ekokammare, med bristfällig eller total avsaknad av konkurrerande perspektiv, vilket leder till polarisering (Sunstein 2017). Den ideologiska klyftan mellan höger och vänster fortsätter att öka och är i behov av en mer öppen dialog där människor faktiskt lyssnar på varandra, där faktabaserad information från båda sidor läggs fram, där kunskap skapas utifrån den informationen och sedermera även politiska beslut.

Själva namnet ContraPoints antyder ett försök att ge ett annat perspektiv, en “contra point”. Majoriteten av ContraPoints videos är uppbyggda kring en Sokratisk dialog, en metod som baseras på att ställa och svara på frågor utifrån konkurrerande perspektiv och därigenom stimulera kritiskt tänkande. I videon “Tiffany Tumbles” (2018d) äger en talk-show rum med tre olika karaktärer varav alla spelas av Natalie Wynn. Programledaren är en (åt högerkanten partisk) ciskvinna och gästerna består av två fiktiva YouTube-influereare tillika transkvinnor från varsin ände på det politiska spektrumet. Tiffany Tumbles är en feminin Trump-supporter med en YouTube-kanal fokuserad på smink och den andra gästen heter Adria Finley, mindre utstyrsrad men mer politiskt korrekt, med en YouTube-kanal som heter “Intersectional AF” (kan översättas till “Intersektionell som fan”).

Anyway, tonight my guests are two transgender YouTubers from opposite ends of the political spectrum. But I've brought them here together to engage in a rational, free-thinking debate about a timeless question: Are traps gay?

ContraPoints (2018d) 01:37-01:54

Frågan “are traps gay?” är i sig problematiskt, då ordet “traps” ofta används nedsättande om transpersoner. Vilket Adria också bemöter, genom att sakligt dekonstruera och problematisera frågan, samtidigt som Tiffany påstår sig identifieras som en “trap”. Videon berör på det sättet en allvarlig fråga men på ett underhållande sätt. Samtalet förs också in på estetik och hur man “ska” se ut som transkvinna för att bli tagen på allvar. Perspektivet gällande estetik är intressant, och visar på ett kulturellt mönster där ideologi och medborgerlig kompetens nästan kolliderar. Adria kan misslyckas med att övertyga tittarna på ett ideologiskt plan på grund av estetiska skäl, tittarna kan inte identifiera sig med henne och har därmed ett lågt förtroende för henne. Vilket i sin tur skulle påverka deras medborgerliga kompetens negativt, då kompetensen grundar sig på en estetisk (ytligt) tolkad kunskap. Vilket i sin tur påminner om

Walter Benjamins (1936) tankar kring hur politik är estetik och vad en sådan estetisering eventuellt kan medföra.

Estetisering av politiken

I videon “The Aesthetic” (2018a) har ContraPoints, som karaktären Justine, en konversation med Tabby, den antikapitalistiska transkatten, där hon försöker övertyga Tabby om betydelsen av estetik såsom utseende och beteende. Tabby påpekar att utseende inte borde betyda något i verkligheten varav Justine framhåller att politik är estetik.

Reality plays no role in politics. Politics is aesthetics.

ContraPoints (2018a) 05:00-05:05

Konversationen fortsätter med att Tabby refererar till filosofen Walter Benjamin som sa att estetisering av politik leder till fascism. Med det syftar han på militärparaderna, festliga spektakel med mera, som får massorna att uttrycka sig men deras rättigheter och underlägsenhet till makten består (ContraPoints 2018a).

- Tabby, if you want to be a public figure, sooner or later you're gonna need to take the trans girl blackpill.

- Oh boy.

- If you're a trans woman in the public eye, what matters is one thing and one thing only. And it's always been the thing that matters.

- What?

- The realness. Verisimilitude. You have to look like a fucking woman.

- There it is.

- "There it is" is right.

We don't say it in public, but we all know it, and we all feel it.

[...]

ContraPoints (2018a) 07:33-07:58

“The trans girl black pill” är en referens till “the red pill”, ett återkommande uttryck i högerextrema kretsar. “The red pill” eller “red pilling”, ursprungligen från filmen The Matrix, handlar om ett metaforiskt uppvaknande, som gör att man ser världen för vad den egentligen är. Vilket i högerextrema kretsar brukar innebära att den västerländska civilisationen och vita

rasens existens är hotad. En process som av Tutters (2019) beskrivs som kvasireligiös. Konversationen ovan fortsätter på temat estetik, applicerat på debatter. "Arguments don't matter. How pretty you are matters." (ContraPoints 2018a 07:28-07:32). Det är taget till sitt yttersta, men poängen är att i politiska debatter är det sällan personen med bäst argument som anses vinna. Det handlar inte om vad man säger, utan hur.

In reality, the only thing you need to succeed in a debate is to be convincing. Which doesn't require being right, or making good arguments. Here's the thing. Humans are stupid. We like stories and narratives and appeals to our biases more than we like facts and logic, and if we're not thinking critically, we can very easily convince ourselves that they're all the same thing. And this applies to people of all political affiliations.

T1J (2019) 05:29-05:55

I videon "Is "Civil Debate" Actually Useful?" (2019) pratar T1J om ett liknande tema, men framhäver narrativet som avgörande. T1J tar Ben Shapiro som ett exempel. Shapiro är en konservativ politisk kommentator frekvent på sociala medier. Han brukar förknippas med sin slogan "facts don't care about your feelings" och anses av många att vara en skicklig debattör. T1J menar att det är sällan hans argument i sig är bra, utan han är istället något av en mästare i att utnyttja människors fördomar och känslor.

Den här dimensionen gällande värderingar och identitet, kan sägas fungera som en typ av katalysator hos människor. Den driver på känslor, vilket hellre stimulerar ett emotionellt beteende än rationellt. Men känslor är också en essentiell del i demokratins utveckling, en intensiv entusiasm för demokratiska värderingar kan framkalla respons, stimulera engagemang och därmed generera handling (Dahlgren 2009). Den här typen av *passion* för demokratiska värderingar, som Dahlgren (2009; 2013) kallar det, kan sägas vara grunden till en medborgerlig dygd vilken i sin tur definierar det ideala, medborgerliga beteendet. Problemet är dock när det blir *för mycket* känslor, och kunskapen som därtill skapas då grundas på felaktiga (uteslutande emotionella) grunder. I motsats till vad Dewey (1917) ansåg vara grundstenen i en demokrati.

Den politiska uppdelningen mellan höger och vänster innebär en viss politisk gemenskap, vilket också kan ses som en estetisk gemenskap. Estetisk, bland annat på grund av hur man upplever samhället, det vill säga bilden av samhället. I videon "Who's Afraid of the Experts?" (2020b) diskuterar Philosophy Tube HIV/AIDS-epidemin och hur vissa

experter på ämnet ansåg att orsaken till smittan var en “gay lifestyle”. En sådan expert var biologen Peter Duesberg som 1987 publicerade en artikel där han påstod att HIV var godartad och kan därför inte leda till AIDS. Vid det här laget, slutet på 1980-talet, ansågs hans vetenskapliga fynd redan motbevisade, men de passade in i den konservativa bilden av samhället där homosexualitet fortfarande ansågs vara den riktiga syndabocken. Duesberg, påhejad av reaktionärer, blev till en “rock star scientist” som gick emot mainstreamsamhället. Philosophy Tube framhåller också vikten av att vara en skicklig kommunikatör.

It seems pretty unavoidable that whilst expertise can be a matter of knowledge and accuracy it's also about theater. And if expertise is a kind of performance then some people are more likely to be cast in the role than others.

Philosophy Tube (2020b) 15:39-16:05

Den eller dem som blir “castade” i rollen av expert, erhåller därmed en viss makt. Ur ett estetiskt perspektiv, resulterar det i en viss estetisk hierarki. Men ett sätt att omstörta dessa hierarkier är kreativitet. Ebner (2019) diskuterar extremhögerns makt och aktiviteter på internet och behovet av “counterspeech”, en taktik för att motverka hat eller felinformation genom att presentera ett alternativt narrativ snarare än censur. Ebner (2019) menar att det är särskilt viktigt att presentera ett sådant alternativt narrativ i de “gråzoner” som finns, det vill säga de ställen (på internet) som inte är uttalat högerextrema utan innehåller mer “smygrasistiska” skämt och något mer diskreta konspirationer. Då det ofta är via sådana kanaler människor successivt radikaliserar (ibid). Många kanaler på YouTube utgör typiska sådana exempel (Roose 2019).

I videon “Jordan Peterson” (2018c) visar ContraPoints prov på vad som kan tolkas som en sådan counterspeech-taktik. Jordan Peterson är en psykologiprofessor vid universitetet i Toronto, efterfrågad föreläsare med en populär YouTube-kanal samt författare till flera bästsäljande böcker. ContraPoints (2018c) beskriver honom som en duktig talare och en typ av intellektuell livscoach, varav unga män verkar vara hans främsta målgrupp. Hon säger sig förstå varför han är så populär, men problemet är att all denna livscoaching i grunden bara är en trojansk häst för en reaktionär politisk agenda. Peterson ogillar att jämföras med “Alt-Right” men hans teori kring vad han kallar ‘Post-modern neo-Marxism’ är inte alltför olik konspirationsteorin gällande kulturmarxism, då båda avhandlar intellektuella marxister som planerar att ödelägga den västerländska civilisationen med sin progressiva politik (ibid).

Användaren "Ian Browning" sammanfattar hans uppfattning om Peterson i en kommentar under ContraPoints (2018c) video:

I am a real fan of JP [Jordan Peterson] (not of Shapiro, Milo, Rubin, etc. although I like Joe Rogan) and I think this is a much needed counter-weight to the political mush that JP excretes when it comes to "Postmodern neo-Marxism." His takes on gender, trans ideas, and activism are seriously underdeveloped and dispensable. What I have benefitted from is his insights on personal development, spirituality, personality, and history. [...]

Användaren har personligen dragit nytta av Petersons insikter kring personlig utveckling, spiritualitet, personlighet och historia men anser att hans idéer kring genus, transrättigheter och aktivism är oerhört underutvecklade.

ContraPoints (2018c) video fortsätter med Contra sittandes i ett badkar flörtigt talandes till en pappersfigur av Peterson. Den ensidiga dialogen består av ett vederläggande och bekräftande av Petersons olika ståndpunkter varav scenen slutar med papper-versionen av Peterson i badkaret och Contra hållandes mjölk över honom. Användaren "Tom" kommenterar:

I like JP [Jordan Peterson]. So naturally I looked for critique of his to see what he may be doing that I don't notice. Now I am watching a woman pouring milk over a paper cut-out taped onto a mannequin inside a bathtub. I can't say that I wanted to be here but I also can't say that I want to leave.

Ebner (2019) menar att vänsterns counterspeech-taktik i dessa gråzoner måste bli mer dynamisk, innovativ och modig. "Sexy counterspeech needs to develop bolder and funnier contents." (Ebner 2019:179). Om den här typen av flörtande kan räknas som en sexig counterspeech taktik är förhållandevis subjektivt, men det framstår i varje fall som kreativt.

Gramscis hegemoni eller de Benoists metapolitik?

"Kulturrevolutionärer i konservativa kläder" kallar Per Svensson (2020) dem. Med det menas högerradikala som håller på att bygga intellektuella infrastrukturer till makten, med sina tankesmedjor och institut. "Politics is downstream from culture. I want to change the cultural narrative", sa Andrew Breitbart, skaparen av Breitbart News, ytterhögerens primärkälla när det kommer till information och reportage (Ebner 2018). Ett citat anammat av SD-politikern Mattias Karlsson som i en intervju med Svenska Dagbladet tidigare i år sa "Jag är av

uppfattningen att politiken ligger nedströms från kulturen.” (Lönegård 2020). Kulturen styr politiken snarare än politiken styr kulturen. Det brukar vara Antonio Gramscis begrepp ‘kulturell hegemoni’ som beskriver den typen av maktfenomen, men i högerkretsar föredras det nyare begreppet ‘metapolitik’ (Bogerts & Fielitz 2019). Själva begreppet metapolitik brukar förknippas med Alain de Benoist, "ideologisk gudfader för den så kallade nya högern, fascistiskt arvegods i nytt omslagspapper." (Svensson 2020).

I videon “Decrypting the Alt-Right: How to Recognize a F@cist” (2017b) försöker ContraPoints, som videonamnet antyder, dekryptera “Alt-Right” och förklara hur man känner igen en fascist. Hon talar först om deras propaganda, som ofta försöker bygga en illusion av en gemensam identitet, den ‘vita identiteten’ och en strävan efter en enhetlig ‘europeisk kultur’.

[...] But in order to recognize fascism you need to do a lot more than reject the most overt propaganda. In the wake of the disastrous Alt-Right rally in Charlottesville earlier this month, the Nazis have been driven back into the shadows. At least two of their major websites were shut down, confederate monuments were removed all over the country, and several prominent fascists have begun backpedaling. None of this means fascists will go away, it just means they’ll have to be more subtle and indirect.

ContraPoints (2017b) 04:13-04:38

Efter upploppet i Charlottesville tvingades nazisterna tillbaka in i skuggorna. Det betyder inte att de har försvunnit, det betyder bara att de måste vara mer subtila och indirekta. Bogerts & Fielitz (2019) beskriver hur högern med hjälp av bland annat memes tar till en digital nivå av produktionen av samtyckeidéer i det civila samhället, det vill säga hegemoni. Schradie (2019) talar om en kontext av *digital activist materialism*, där sociala medier i sig själv inte har någon inneboende höger- eller vänsterpartiskhet. Nyckeln är att genom att kontextualisera ideologi, går det att förstå hur digital aktivism bara är lika revolutionerande som styrkan i hegemonin hos de grupper som använder den (ibid).

Det har förekommit en partiskhet till studier av vänsterinriktade rörelser, menar Schradie (2019). Det går att delvis spåra till 1960-talets globala motrörelser och motkulturer och dess massmobilisering av samhällsprotester. 1960-talets aktivism har präglat vår syn på sociala rörelser, och den vänstervågen hade också faktiskt inflytande på många kulturella institutioner, som universitet och medier (Schradie 2019). Men parallellt med detta har det också alltid funnits motsvarande högerörelser, som inte fått lika mycket uppmärksamhet.

Möjligtvis på grund av att en stor del av aktivismen skedde på nätet, i jämförelse med vänsterns mer synliga gatuprotester. Schradie (2019) beskriver hur valet 2016, när Trump valdes till president, chockade många. Mycket av uppmärksamheten då fokuserade på Trump som individ, inte de konservativa rörelserna som stod bakom honom. Eller gavs förklaringen att det var ignoranta individer, ofta på Amerikas mindre bemedlade landsbygd, som hade röstat fram honom. Trumps vinst kan istället ses som ett organiserat missnöje, ett kollektivt omdöme och samhällsreaktion (Rosanvallon 2010).

Rörelser med populistiska tendenser återfinns både till höger och vänster. Gemensamt hos båda sidor är att det 'vanliga folket' sätts på piedestal och uppfattningen att det finns en härskande 'elit' som måste störtas (Gelin & Åsard 2020). Däremot brukar vänsterpopulister ha som mål att minska de socioekonomiska klyftorna medan högerpopulister främst vill reducera invandringen för att kunna uppnå en sorts ursprunglig identitet (ibid). En annan punkt som skiljer dem åt enligt Gelin & Åsard (2020) är synen på demokrati och medborgerliga fri- och rättigheter. Västvärldens vänsterpopulister är av den anledningen inte lika hotfulla som tillväxten av högerpopulister. "Vi behöver bara vinna en gång, men ordentligt" (2020:13) sa den ungerska premiärministern Viktor Orbán innan han kom till makten och gjorde om Ungern till vad han kallar en 'illiberal demokrati'.

Den hegemoniska makten är alltid i rörelse. Den påverkan som tidigare bedrivits på universitet och andra kulturella institutioner sker idag alltmer på nätet. Philosophy Tube diskuterar även om demokrati och hegemoni i videon "Brexit: What Is Democracy?" (2019).

And arguably one of the most useful and terrifying things about democracy is that it contains within it both the possibility for unjust hegemonies to form and the seeds of epistemic resistance against it: it constantly invites us to consider radically different ways of looking at things and poses the question of just how willing we are to live alongside those who hold them.

The flipside of that is though, what do we do when people form their frameworks based on bad info? There was a lot of misinformation around the time of Brexit referendum, in fairness some on both sides: the most notorious lie was the Leave campaign saying that by Brexiting we were gonna get £350 million extra a week for the NHS [National Health Service] - that number turned out to just be pulled out of somebody's ass somewhere.

Philosophy Tube (2019b) 31:26-32:02

Samma år som Trump valdes till president röstade Storbritannien ja till att lämna EU. Philosophy Tube framhäver problemet med desinformation, när människor tar beslut baserade på falska uppgifter, vilket kan liknas vid en bristande medborgerlig kompetens.

Styrkan hos 'de missnöjda' är stor men missnöjet blir "missriktat" och därmed destruktivt. Missnöjet riktas mot demokratiska och formella institutioner, etablerade medier och deras journalister. Även akademiker och belagd vetenskap börjar ifrågasättas. Rosanvallon (2010) beskriver den populistiska tendensen som ett patologiskt uttryck, ett hot mot demokratin. En populism som närs av polarisering. En annan global destruktiv social rörelse, som är väldigt angelägen idag, är antivaccinationsrörelsen. En rörelse som också uttrycker ett missnöje, och som inte enbart är destruktiv då en anledning till att den finns är på grund av människor som har blivit svikna av sjukvården och samhället. En anledning till den ökande vaccinkritiken sägs också kunna bero på att vi har det för bra idag, då många har inte har sett konsekvenserna av mässling och polio (Manzoor 2012). Det kan förslagsvis liknas med vår samtida, västerländska demokrati. Tar vi demokrati för givet, och förstår därför inte konsekvenserna av intensifieringen av odemokratiska krafter?

Det är en ideologisk kamp att omdefiniera vad som är 'common sense'. Mirrlees (2019) anser "Alt-Right" vara långtifrån någon hegemonisk makt, även om de har dominerat många av de digitala kommunikationsmiljöerna de senaste åren. Schradie (2019) menar att motivationen bakom det medborgerliga engagemanget hos höger och vänstergrupper och deras faktiska makt, kan förstås utifrån klass, organisation och ideologi. Som påtalat lutar den nätbaserade makten, ur ett perspektiv av digital aktivism, åt det konservativa hållet. Det med hjälp av en toppstyrd hierarki och en ideologi som motiveras av att sprida "*sanningen*", i jämförelse med vänstern som drivs av att försöka skipa *rättvisa* (Schradie 2019). För vänstern har "rättviseskipandet" oftast prioriterats i offline-världen och de har därför gått miste om de synergieffekter som kombinerad online/offline aktivism skapar (ibid). BreadTube har på ett organiskt sätt växt fram ur det tomrummet. I videon "What Was Liberalism? #4 Three Problems with Liberalism" (2017) poängterar Philosophy Tube:

New ideologies are emerging now on the left, and white supremacist fascism is re-emerging on the right, which prompts the question, "What Will Come Next?" And that might just prove to be the most important question of the 21st Century.

Philosophy Tube (2017) 09:11-09:23

Mot en mer konstruktiv ideologisk vision

De sociala dataströmmarna i ekosystemet av konnektivitet riskerar ständigt att täppas till, filterbubblor och ekokammare av olika slag är oundvikligt. Men det går att undvika den allra skadligaste typen, där konkurrerande perspektiv knappt verkar existera. Det genom kunskap och utbildning, varav det inte bara är en formell universitetsutbildning som avses, utan det handlar om vad Dewey (1917) ansåg göra oss till framgångsrika medborgare. Informerade medborgare som självständigt kan fatta välgrundade beslut.

BreadTube tenderar ofta att positioneras som en slags samling av “anti-Alt-Right” kreatörer, men de är mer betydelsefulla än så. Via interaktiva medier som YouTube och Reddit är både konsumenter och producenter delaktiga, meningsfullhet skapas där praktik och teori utvecklas tillsammans och där det finns en gemensam förståelse för språket och kulturen. Det vill säga, faktorer som formar medborgerlig agens, och därmed medborgerligt engagemang, deltagande och kompetens. Att BreadTubes kreatörer är mer än en grupp vars existens består av att vara en motpol till “Alt-Right”, är som mest påtagligt sett till utvecklingen av Natalie Wynns karaktär ContraPoints. De senaste 1-2 åren har majoriteten av hennes videos handlat om problem relaterade till transsexualitet, inte avradikalisering av unga män. Även om media och intervjuer med henne oftast fokuserat på avradikaliseringen (Roose 2019; Kuznetsov & Ismangil 2020). Med det sagt, är motståndet mot ytterhögern och böjelsen för progressiv politik fortfarande den gemensamma nämnaren för det konnektiva kollektivet BreadTube.

Dahlgren (2009) visar på vilket sätt medier (både traditionella massmedier och moderna interaktiva informations- och kommunikationstekniker) har visat framgångar och misslyckanden i att hjälpa medborgarna att realisera sin potential för medborgarskap. Högerpopulismen kan sägas vara ett sådant misslyckande. Förslagsvis kan BreadTube ses som en framgång, ändock sprunget ur högerns misslyckande. Trots det är förstås BreadTube inte ensamma med sina demokratiska värderingar. Ytterhögern med sin populistiska karaktär är självklart högst problematisk, men på samma del av den politiska skalan finns den “vanliga”, demokratiska högern. Däremot ser ytterhögern ut att göra en successiv förflyttning till makten med hjälp av ‘konservatismen’ som något sorts paraplybegrepp för icke-vänstern. Ben Shapiro och Jordan Peterson kan exemplifiera ett sådant utnyttjande av den så kallade politiska gråzonen. De båda populariserade sig på vågen av den pågående populistiska högeruppgången samtidigt som de ogillar att kopplas samman med “Alt-Right” (Kuznetsov & Ismangil 2020). Rosanvallon (2010) kallar den typen av passivitet som går att urskilja hos

Peterson och Shapiro för den *svaga demokratin*. BreadTube som en motkultur, kan sägas försöka återfinna en mer genuin och konstruktiv ideologisk vision. I jämförelse med ytterhögerns subkultur, som kan hellre liknas vid ett allmänt känslotillstånd. BreadTube försöker att återupprätta “the grand narrative”, förankrat i en ideologisk tradition med ett sammanhängande narrativ men på ett pragmatiskt sätt, utan att nödvändigtvis idealisera ‘revolutionen’. Det går att urskilja en önskan att försvaga de populistiska och fascistiska krafterna och återinföra en viss substans i den politiska diskussionen mellan det traditionella höger och vänster, detta med hjälp av klassisk bildning i ny skepnad.

Att det demokratiska samtalets villkor har förändrats syns bland annat i det bildningsförakt som är alltigenom märkbart idag, framförallt på sidor såsom YouTube och Reddit. Det i sig kan bistå med svar på både frågan kring BreadTubes uppkomst och betydelse. BreadTube har uppstått som ett svar på den utvecklingen och växt fram organiskt ur det partiella tomrummet av effektiv vänsteraktivism på nätet men också som ett försök att framställa en balans mellan det kunskapsbaserade och känslomässiga, utbildning och underhållning. En balans som förespråkas av både Dewey (1917) och Dahlgren (2009; 2013). Det går att urskilja en historisk linje mellan de båda författarna och BreadTube, där omständigheterna skiljer sig avsevärt men kontentan är densamma, bildningsambitionen som önskar tillhandahålla medborgerlig kompetens. Den samtida folkbildningen behöver karaktärer som ContraPoints och Philosophy Tube. De insikter som de och deras kollegiala Breadtubers bidrar med hjälper tittarna att utveckla lämpliga metoder för att kunna diskreditera och motverka polariserande budskap. Detta i linje med Deweys (1917) ideal kring ett väl fungerande samhälle och kompetenta medborgare. Det medborgarpolitiska tillika demokratiska samtalet måste vara förankrat i någon slags kunskap eller kompetens för att kunna vara gynnsamt. I en tid där ett överflöd av information finns att tillgå, ofta bara några klick bort, är det av största vikt att medborgarna kan sätta den informationen och kunskapen i ett sammanhang. Är förståelsen för helheten underutvecklad förlorar kunskapen sitt sammanhang och därmed till viss del också sin betydelse.

Det är fullt möjligt att exempelvis Qanon-shamanen som var med under stormningen av kongressen, själv anser att han har förverkligat sin fulla potential som medborgare. Men frågan är utifrån vad och för vem. BreadTube bidrar till att stärka den aspekt som går bortom en formell utbildning och ser till helheten, vilket således gynnar det demokratiska samtalet i både den virtuella och verkliga världen.

Referenslista

Litteratur

Albrecht, S. & Fielitz, M. & Thurston, N. (2019). Introduction. I Fielitz, Maik & Thurston, Nick (red.) (2019). *Post-digital cultures of the far right: online actions and offline consequences in Europe and the US*. Bielefeld: transcript. ss. 7-22.

Andersson, L. (2018). What's left of the radical left online? Absence of communication, political vision, and community in autonomist web milieus in Sweden. *New Media & Society*, vol. 20(1) ss. 384-398. DOI: 10.1177/1461444816677533

Benjamin, W. (1936). *The work of art in the age of mechanical reproduction: an influential essay of cultural criticism - the history and theory of art*. [Place of publication not identified]: Adansonia Press.

Bergström, G. & Boréus, K. (2018). Samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys. I Boréus, K. & Bergström, G. (red.) (2018). *Textens mening och makt: metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*. Fjärde [omarbetade och aktualiserade] uppl. Lund: Studentlitteratur.

Bogerts, L. & Fielitz, M. (2019). "Do You Want Meme War?" Understanding the Visual Memes of the German Far Right. I Fielitz, Maik & Thurston, Nick (red.) (2019). *Post-digital cultures of the far right: online actions and offline consequences in Europe and the US*. Bielefeld: transcript. ss. 127-153.

Bryman, A. (2018). *Samhällsvetenskapliga metoder*. Tredje uppl. Stockholm: Liber.

Castells, M. (2015). *Networks of outrage and hope: social movements in the internet age*. 2:a uppl. Cambridge: Polity.

Coleman, S. & Blumler, J. (2009). *The Internet and democratic citizenship: theory, practice and policy*. Cambridge: Cambridge University Press.

Dahlgren, P. (2009). *Media and political engagement: citizens, communication, and democracy*. New York: Cambridge University Press.

Dahlgren, P. (2013). *The political web: media, participation and alternative democracy*. Houndmills, Basingstoke, Hampshire: Palgrave Macmillan.

Dewey, J. (1917). *Democracy and education: an introduction to the philosophy of education*. New York: Macmillan Company.

Donovan, J. & Lewis, B. & Friedberg, B. (2019). Sociotechnical Change from the Alt-Right to Alt-Tech. I Fielitz, Maik & Thurston, Nick (red.) (2019). *Post-digital cultures of the far right: online actions and offline consequences in Europe and the US*. Bielefeld: transcript. ss. 49-65

van Dijck, J. (2013). *The culture of connectivity: a critical history of social media*. New York: Oxford University Press.

Dumitrica, D. & Felt, M. (2020). Mediated grassroots collective action: negotiating barriers of digital activism. *Information, Communication & Society*, vol. 23 (13) ss. 1821–1837
DOI: <https://doi.org/10.1080/1369118X.2019.1618891>

Ebner, J. (2019). Counter-Creativity. Innovative Ways to Counter Far-Right Communication Tactics. I Fielitz, Maik & Thurston, Nick (red.) (2019). *Post-digital cultures of the far right: online actions and offline consequences in Europe and the US*. Bielefeld: transcript. ss. 169-181.

Fay, B (1996). *Contemporary Philosophy of Social Science*. London: Blackwell.

Ferrucci, P. & Hopp, T. & Vargo, C. (2019). Civic engagement, social capital, and ideological extremity: Exploring online political engagement and political expression on Facebook. *New Media & Society*, vol. 22(6) ss. 1095–1115. DOI: 10.1177/1461444819873110.

Flyvbjerg, B. (2011). Five Misunderstandings About Case-Study Research. *Qualitative Inquiry* (2016). Vol. 12 (2):219
DOI: <http://dx.doi.org/10.1177/1077800405284363>

Gelder, K. (2007). *Subcultures: cultural histories and social practice*. Abingdon, Oxon: Routledge.

Gelin, M. & Åsard, E. (2020). *Hotet mot demokratin: högerpopulismens återkomst i Europa och USA*. Lund: Historiska media.

George, J. & Leidner, D. (2019). From clicktivism to hacktivism: Understanding digital activism. *Information and Organization*, <https://doi.org/10.1016/j.infoandorg.2019.04.001>

Habermas, J. (1996). *Between Facts and Norms: Contributions to a Discourse Theory of Law and Democracy*. Cambridge: MIT Press.

Hebdige, D. (1988[1979]). *Subculture: the meaning of style*. London: Routledge.

Kropotkin, P. (1892) *The Conquest of Bread*. Förlag: Binker North.

Kuznetsov, D. & Ismangil, M. (2020). YouTube as Praxis? On BreadTube and the Digital Propagation of Socialist Thought. *tripleC*, 18(1), ss. 204-218.

Mirrlees, T. (2019). The Alt-Right's Platformization of Fascism and a New Left's Digital United Front. *Democratic Communiqué*, vol. 28 (2) ss.28-46.

Monti, M. (2020). Italian Populism and Fake News on the Internet: A New Political Weapon in the Public Discourse. I Delledonne, G. (red.) (2020). *Challenges to Democracy in the 21st Century. Italian Populism and Constitutional Law: Strategies, Conflicts and Dilemmas*. Cham: Springer Nature. ss. 177-198. DOI: https://doi.org/10.1007/978-3-030-37401-3_9

Rosanvallon, P. (2010). *Motdemokratin: politiken i misstrons tid*. Hägersten: Tankekraft förlag.

Schradie, Jen (2019). *The revolution that wasn't: how digital activism favors conservatives*. Cambridge, Massachusetts: Harvard University Press.

Sernhede, O. & Söderman, J. (2010). *Planet Hiphop: om hiphop som folkbildning och social mobilisering*. 1. uppl. Malmö: Liber.

Statens medieråd (2014). *Våldsbejakande och antidemokratiska budskap på internet*. Stockholm: Statens medieråd.

Sunstein, C. (2017). *#Republic: divided democracy in the age of social media*. Princeton: Princeton University Press.

Tuters, M. (2019). LARPing & Liberal Tears. Irony, Belief and Idiocy in the Deep Vernacular Web. I Fielitz, Maik & Thurston, Nick (red.) (2019). *Post-digital cultures of the far right: online actions and offline consequences in Europe and the US*. Bielefeld: transcript. ss. 37-48

Willis, A. (2020). Habermasian utopia or Sunstein's echo chamber? The 'dark side' of hashtag hijacking and feminist activism. *Legal Studies*, vol. 40, ss. 507–526. DOI: 10.1017/lst.2020.16

Digitala referenser

Daniszewski, J. (2016). Writing about the 'alt-right'. 28 november. *The Associated Press*, 28 nov. <https://blog.ap.org/behind-the-news/writing-about-the-alt-right> [Hämtad: 2020-12-28]

Lönegård, C. (2020). SD:s stora plan: ta makten över kulturen. *Svenska Dagbladet*, 4 juli. <https://www.svd.se/sds-stora-plan-ta-makten-over-kulturen> [Hämtad: 2020-12-29]

Manzoor, A. (2012). Vaccinrädslan sprider sig. *Läkemedelsvärlden*, 25 april. <https://www.lakemedelsvarlden.se/vaccinradslan-sprider-sig/> [Hämtad: 2021-01-03]

Roose, K. (2019). The Making of a YouTube Radical. *The New York Times*, 8 juni. <https://www.nytimes.com/interactive/2019/06/08/technology/youtube-radical.html> [Hämtad: 2020-11-20]

Sundberg, M. (2021). Så stormades kongressen - timme för timme. *Dagens Nyheter*, 14 jan. <https://www.dn.se/varlden/sa-stormades-kongressen-timme-for-timme/> [Hämtad: 2021-01-14]

Svensson, P. (2020). Per Svensson: Så vill högerextremister forma dina tankar. *Dagens Nyheter*, 17 nov. <https://www.dn.se/kultur/per-svensson-sa-vill-hogerextremister-forma-dina-tankar/> [Hämtad: 2020-12-10]

Reddit (u.å.). *YouTube, but good*. <https://www.reddit.com/r/BreadTube/> [Hämtad: 2020-01-20]

Empiriskt material

ContraPoints (2018a). The Aesthetic. 19 september.

<https://www.youtube.com/watch?v=z1afqR5OkDM&t=520s> [Hämtad: 2020-12-20]

ContraPoints (2018b). What's Wrong with Capitalism (Part 2). 31 mars.

https://www.youtube.com/watch?v=AR7ryglw_IQ&t=859s [Hämtad: 2020-12-18]

ContraPoints (2018c). Jordan Peterson. 2 maj.

<https://www.youtube.com/watch?v=4LqZdkkBDas&t=668s> [Hämtad: 2020-12-28]

ContraPoints (2020). Voting. 20 oktober.

<https://www.youtube.com/watch?v=t3Vah8sUFgI&t=189s> [Hämtad: 2020-12-20]

ContraPoints (2019). Opulence. 12 oktober.

<https://www.youtube.com/watch?v=jD-PbF3ywGo&t=951s> [Hämtad: 2020-12-08]

ContraPoints (2017a). The Left. 24 september.

<https://www.youtube.com/watch?v=QuN6GfUix7c&t=262s> [Hämtad: 2020-12-15]

ContraPoints (2017b). Decrypting the Alt-Right: How to Recognize a F@cist. 1 september.

<https://www.youtube.com/watch?v=Sx4BVGPKdzk&t=292s> [Hämtad: 2020-12-10]

ContraPoints (2018d). Tiffany Tumbles. 2 juni.

<https://www.youtube.com/watch?v=j1dJ8whOM8E&t=5s> [Hämtad: 2020-12-20]

Hbomberguys (2017). #FreeSargon: A Measured Response. 31 januari.

https://www.youtube.com/watch?v=aL_vIqMiHK0&t=73s [Hämtad: 2021-01-10]

Hbomberguy (2016) A Measured Response: The Golden One. 18 december.

<https://www.youtube.com/watch?v=AhujiB0ow4U&t=1227s> [Hämtad: 2020-12-10]

Hbomberguy (2019) Flat Earth: A Measured Response. 1 januari.

<https://www.youtube.com/watch?v=2gFsOoKAHZg&t=1115s> [Hämtad: 2020-11-20]

Kat Blaque (2019a). Why is LeftTube so Sponsored? 31 juli.

<https://www.youtube.com/watch?v=-rjao8RY8Sk&t=662s> [Hämtad: 2020-12-10]

Kat Blaque (2019b). 1. Pewdiepie and The Rebranding of White Nationalism. 21 april.

<https://www.youtube.com/watch?v=H94mfxMTmc4&t=1000s> [Hämtad: 2020-12-20]

Philosophy Tube (2020a). YouTube.

<https://www.youtube.com/user/thephilosophytube> [Hämtad: 2020-12-28]

Philosophy Tube (2019a). Queer ✨. 18 oktober.

<https://www.youtube.com/watch?v=5Hi6j2UXEZM&t=961s> [Hämtad: 2020-12-01]

Philosophy Tubes (2016). What's the Point of School & Education? 2 december.

<https://www.youtube.com/watch?v=VJdffFhbHkY&t=59s> [Hämtad: 2020-12-14]

Philosophy Tube (2020b). Who's Afraid of the Experts? 31 augusti.
<https://www.youtube.com/watch?v=LRNkDZy30xU> [Hämtad: 2020-12-22]

Philosophy Tube (2019b). Brexit: What Is Democracy? A Scifi Odyssey to the heart of democracy. 8 mars. <https://www.youtube.com/watch?v=Vr-ZeToI4R8> [Hämtad: 2020-12-12]

Philosophy Tube (2017). Liberalism? #4 Three Problems with Liberalism. 14 oktober.
<https://www.youtube.com/watch?v=7gCspHmTCpQ&t=1s> [Hämtad: 2020-12-10]

Philosophy Tube (2018). Intro to Hegel (& Progressive Politics). 27 april.
https://www.youtube.com/watch?v=OgNt1C72B_4&t=1s [Hämtad: 2021-01-04]

Three Arrows (2018). How "Cultural Marxism" became the Far-Right's Scapegoat. 9 februari. <https://www.youtube.com/watch?v=qlrpSpwxgWw&t=657s> [Hämtad: 2020-12-15]

T1J (2020). The Lesser of Two Evils, Revisited. 25 maj.
<https://www.youtube.com/watch?v=a9ojiWfwg-w&t=807s> [Hämtad: 2020-12-19]

T1J (2019). Is "Civil Debate" Actually Useful? 26 april.
<https://www.youtube.com/watch?v=yw8X3zYf5Tk&t=214s> [Hämtad: 2020-12-19]

Bilaga 1

ContraPoints - YouTuber, ex-philosopher. Sex, drugs and social justice. 🌸

ContraPoints har i skrivande stund 1.16 miljoner prenumeranter. Hennes riktiga namn är Natalie Wynn. Natalie är amerikan och har varit medlem på YouTube sedan 4 februari 2011. ContraPoints har tveklöst störst inflytande av alla BreadTubers. Hon har nämnts i artiklar i The New York Times, Forbes, The Economist m.fl. Hennes videos från framförallt de senaste 1-2 åren är erkända som ytterst genomtänkta och välproducerade.

Philosophy Tube - I'm giving away a philosophy degree for free! Subscribe to learn and boost your brain power!

Philosophy Tubes riktiga namn är Oliver Thorn. Han har varit medlem sedan 31 maj 2013 och har för tillfället 819 000 prenumeranter. Oliver är av brittisk nationalitet och började sin YouTube-kanal med renodlade utbildningsvideos i filosofi, vilket var en respons på höjda universitetsavgifter. Han har senare utvecklats till att göra mer avancerade videos, precis som ContraPoints är hans senaste videos regelrätta produktioner med ombyten, anpassad musik, professionell ljussättning och klippning.

Hbombguy - I make videos. Send all enquiries to contact@hbomb.zone.

Hbombguy, vars riktiga namn är Harry Brewis, har med sina 724 000 prenumeranter varit medlem sedan 28 maj 2006. Harry är av brittisk nationalitet och började sin YouTube-karriär med att recensera videospel (vilket han fortfarande också gör). Successivt började han även göra videos av mer samhällskritisk karaktär, ofta i formen av "debunking-videos" såsom "The War on Christmas: A Measured Response" (2020) eller "Climate Denial: A Measured Response" (2019). I Januari 2019 anordnade Harry ett evenemang som samlade in pengar till välgörenhet genom att livestreama spelet Donkey Kong 64 i 50 timmar. Under den tiden fick han motta flera besök, bland annat av politikern Alexandria Ocasio-Cortez.

Kat Blaque - Opinion Vlogger, Children's Illustrator and Thrift Store Addict.

Kat Blaque har 323 000 prenumeranter och varit medlem sedan 25 december 2010 (hon har däremot enligt sin beskrivning varit aktiv på YouTube sedan 2005 men under annat namn). Kat har en mängd olika videos upplagda på sin kanal varav de flesta är indelade under teman såsom "Reaction Videos", "Video Essays", "Explainer Videos", "Transgender Experiences",

“Polyamory and Dating”, “Sex Positivity and Trauma” samt “Image, Life and Growth”. En uppmärksammad video i direkt relation till BreadTube och deras gemenskap, är videon “Why is “LeftTube” so White?” (2019). I videon frågar hon sig varför majoriteten av de kreatörer som brukar hamna på listan över BreadTubers är vita, då hon anser att verkligheten är mer varierad.

T1J - Hi, I'm T1J. (Also known as "theJanitor"). [...]

T1J använder sig av ett typiskt videoessä-format, då han pratar direkt in i kameran. Han visar alltså sitt ansikte men är delvis anonym då han enbart går efter sitt YouTube-namn T1J.

T1J är amerikan och har varit medlem sedan 4 december 2007 och har 247 000 prenumeranter. Hans egna beskrivning på sin YouTube-kanal är: “This channel is mostly video essays about things that interest me, usually from a progressive point of view. I also livestream weekly. Sometimes I do other stuff too tho.” Exempel på videos som den här studien inte tar med är "Diversity vs. Tokenism", “Why Do We Tolerate Poverty?”, "Is 'Self-Help' a Scam?" och "Healthcare is a Right".

Three Arrows - HISTORY BALLER

Three Arrows har varit medlem sedan 25 september 2016 och har för tillfället 250 000 prenumeranter. Den enda personliga informationen som finns gällande Three Arrows är att han heter Daniel och är av tyskt ursprung. Namnet Three Arrows är en socialdemokratisk symbol som användes under Weimarrepubliken, en period som avser det demokratiska Tyskland från 1919 fram till 1933 då Hitler tog makten. De tre pilarna symboliserar motstånd gentemot nazism, kommunism och reaktionär konservatism. Daniel har ingen beskrivning på sin YouTube-kanal utöver “History Baller” men på hans Patreon-sida står det skrivet:

"On this channel, I talk about history, far-right conspiracy theories and sometimes even politics. I also do response videos to other YouTubers who falsify history to push their political agenda." Videos som inte nämns i den här studien är till exempel "Does the Left Want to Destroy History?" (2018), "How to Fall Down the Anti-SJW Rabbit Hole" (2018) och “Was Every German Soldier Bad? - A response” (2020).